

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, tu sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljajo naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Tiskarniška podjetja kat. tiskovnega društva.

Kat. tiskovno društvo v Ljubljani, ki ima nalogo zlagati vojni zaklad za vsakovrstne maločedne klerikalne namene, je tekom zadnjih let na delu, da monopolizira tiskarsko obrt v kranjski deželi. Svojo mrežo je pričelo prešiti na Dolenjskem in si prisvojilo Krajčevo tiskarno v Novem mestu. Nato je vzelo na piko Miličevo tiskarno in jo v resnici zagotovilo svojim kremljem. Po smrti tiskarja R. Šeberja v Postojni so obdelovali njegovo dednino, ter jo pripravili, da jim je prodala tiskarno. Na kat. tiskovnega društva na Šeberjevo tiskarno v Postojni se je bilo tedaj malone nemogoče ustavljati. Društvo si je nagomladilo tako premoženje, da ne gleda na nekaj tisočakov, kadar gre za klerikalno propagando in tako so plačali tudi Šeberjevo tiskarno tako, kakor more plačati le človek, ki ne ve, kam si denarjem. Ko je imelo kat. tiskovno društvo srečno štiri tiskarne v rokah, je vedno ni našlo pokoja. Lazili so koli Lampretove tiskarne v Kranju in to tam niso opravili ničesar, poskušali so svojo srečo v Radovljici. Za to mesto ni bilo dobiti koncesije. Šli so torej tje na Gorenjsko in v svoji nadnaravnosti požrečnosti vložili prošnjo za tiskarsko koncesijo na Jesenicah. No, pričakovati je, da se glede Jesenic izalovijo naklepi katoliških polipov, kajti koliko razsodnosti bo saj pripisovati gladi, da ne pripomore k popolnemu monopoliziranju tiskarske podjetnosti v klerikalnih rokah, katero bi moralo pričo premočnega enega konkurenta najobčutnejše zadeti ostala tiskarska podjetja v deželi.

Tako imajo dandanes klerikalci poleg svojega glavnega taborišča v „Katoliški tiskarni“ in v nekdanji Miličevi tiskarni v Ljubljani še dva detajlirana fora na deželi — eno tiskarno v Postojni in eno v Novem mestu. To kopičenje tiskarskih koncesij v eni roki

jasno kaže na eni strani brezmejno dobičkaželjnost katoliških kapitalistov, ki slepe ljudstvo pri vsaki priliki s svojim gromenjem proti zasebnemu kapitalu in izpostavljajo svoje socijalno čuteče srce, v praksi pa se odlikujejo z izbrano mančestrsko brezobzirnostjo in odjedo, kjer le mogoče, mladim tiskarjem še one redke prilike, ki omogočajo osamosvoje. Na drugi strani pa dejstvo, da se je od strani dež. vlade podeljevala kat. tiskovnemu društvu s čudovito munificenco koncesija za koncesijo, potrjuje to, kar smo že ponovno trdili, da vlada kjer le more štiti in favorizira klerikalce za njih „dobro službo.“

Ali to bodi povedano le mimogrede. Danes nam je v prvi vrsti na tem, da razkrijemo, kako postopa kat. tiskovno društvo, na katero kaplja dan na dan škofov blagoslov, v svojem kupčijem poslovanju.

Kolovodje kat. tiskovnega društva vedo vrlo dobro, da imajo dostojni ljudje neradi opravka s klerikalnimi podjetji. Ko so polagoma pričobili Krajčevo tiskarno, Miličevo in naposled Šeberjevo, so si zagledali dobro premislili, priznati občinstvu, da so vsa ta navedena tiskarska podjetja klerikalna last. Skrbno so pazili in še pazijo, da širše občinstvo ne zve za faktični položaj. Napisi so na obrtvališčih, računi, oglasi in inserati še dandanes nosijo ime prejšnjega lastnika. Tako vodijo tiskarno v Novem mestu pod staro firmo Krajčevo, istotako postopajo pri tiskarni v Postojni, ki posluje prejkolesje pod znanim in priljubljenim imenom Šeberjev. Samo toliko so izpomenili prejšnjo firmo, da so pristavili skromen pristavek „nasl.“, ki se pa seveda v naglici skoro redno prezre. Pri nekdanji Miličevi tiskarni pa si niti tega truda niso dali, da bi saj za silo varovali videz in tako je še dandanes čitati na Starem trgu napis „Buchdruckerei R. Milič Tiskarna.“ To je izvestno nedostojno postopanje brez primere, ne-

vredno najslabšega jezuita. Ali ne samo to! To ravnanje ni samo nelojalno, ampak tudi v kričnem nasprotju s postavnimi določbami. Obrtni zakon izrečno veli v § 44, da morajo imeti obrtniki na svojih obrtvališčih primerno vnanje oznanilo (napis.) Tega pa, da više navedeni napis na nekdanji Miličevi tiskarni odgovarja postavnim predpisom, celo najpredznejši klerikalni jurist ne bo trdil.

Naravnost škandalozno pa postopa kat. tiskovno društvo pri svoji tiskarni v Postojni. Napis se glasi: „Tiskarna R. Šeber nasl.“ V reklamnih inseratih, na tiskovinah, na računih ter v kupčijem poslovanju sploh pa rabijo redno in dosledno ime: „Tiskarna R. Šeber nasl. v Postojni.“ Namen tega početja je prozoren. Umrli tiskar Šeber je s kulantnim kupčijem poslovanjem povzdignil svoje podjetje in zagotovil tiskarni dober glas. Tiskarna je zlasti po Notranjskem obče znana. Ljudje so radi naročali pri umrlem Šeberju, ki je bil vrl narodnjak in postrežljiv trgovec. To priljubljenost tiskarne so hoteli klerikalci dobro izkoristiti za svojo bisago, zato so kupivši tiskarno pridržali renomirano ime, nepriljubljeno firmo katol. tiskovnega društva pa prikrivajo z največjo pozornostjo, računajoč pri tem na nepoučenost širših slojev. O tem, da dosega svoj namen, ne more biti dvoma. Vprašanje pa je, kako morejo oblastva mirno gledati to nepravilno početje. Ali so klerikalci na Kranjskem res že „legibus excepti“?

Tiskarsko podjetje R. Šeberja v Postojni ni bilo nikdar protokolirana firma. Zategadelj pa tudi o firmi v zmislu trgovinskega zakona ni moč govoriti. To pa je v tem primeru odlične važnosti, ker le za protokolirane firme velja člen 22. trg. zakona, ki dopušča voditi dediču ali kupcu z dovoljenjem dedičev, odnosno prejšnjega lastnika obrtno podjetje pod staro nepremenjeno firmo ali pod staro firmo s primernim dostavkom. Ne protokoliranih „firm“ pa

ni dopustno prenašati. Nedopustno je zategadelj, da kat. tiskovno društvo vodi svojo tiskarno v Postojni pod imenom prejšnjega lastnika, četudi s pristavkom „nasl.“ Kot tiskovno društvo si je brez vsake pravice prisvojilo renomirano ime Šeberjevo in ga izrablja na umazan način za svoje podjetje. Jasno je, da je pri tem znatno oškodovan lastnik akcidenčne tiskarne v Postojni M. Šeber. Sicer je bila svoječasnica lastnica tiskarne vdova R. Šeberja po § 56 obrt. reda upravičena, voditi tiskarno pod starim imenom, nikakor pa ni imela pravice, razpolagati ob prodaji tiskarne katol. tiskovnemu društvu z imenom svojega moža, ker ime, ki ga je rabil za oznako svojega podjetja, ni bila protokolirana firma.

Iz povedanega je povzeti, da določb trg. zakona o rabi firm ni navajati na tiskarsko podjetje kat. tiskovnega društva v Postojni. V poštev prihajajo le zadevne določbe obrtnega reda. Obrtni red pa, govoreč o oznaki obrtvališč določa, da so obrtniki dolžni imeti na svojih obrtvališčih primerno vnanje oznanilo. In sedaj vprašamo, ali se more smatrati napis „Tiskarna R. Šeber nasl.“ za primerno oznameno podjetja kat. tiskovnega društva, ko vendar navedeni napis ne pouči nikogar o pravem lastniku podjetja, ki se namenoma prikriva!

Ali kat. tiskovno društvo ne vporablja omenjene oznake le za svoje obrtvališče, marveč označuje tudi izdelke svoje tiskarne v Postojni s tem imenom ter se tega oznamenila poslužuje sploh v celotnem kupčijem poslovanju. S tem pa še očitneje krši obrtni red, ki določa v § 49, da zakrivi obrtni prestopnik oni obrtnik, ki svoje obrtne izdelke označuje z imenom, ki mu ne gre, kakor tudi tisti obrtnik, ki se v svojem kupčijem poslovanju poslužuje nepristojnega mu imena. In isti paragraf določa pod točko 4., da zakrivi obrtni prestopnik vsak obrtnik, ki se ne poslužuje v svojem kupčijem

poslovanju svojega celega imena, dasi ni dobil te pravice z vpisom svoje tvrke v trgovinski register. Pripomnimo samo še to, da so to oficijalni delikti; obrtno oblastvo bi se bilo moralo torej že zdavnaj ganiti in pomagati pravici do veljave.

Osvetlili smo postopanje katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani, navajajoč suha dejstva. Mislimo, da nam mora pritrčiti vsakdo, če ob sklepu pravimo: Kupčijsko postopanje katoliškega tiskovnega društva je vseskozi nevredno poštenega in solidnega podjetnika, nedostojno in nelojalno ter prekaša v svoji iznajdljivosti ob iskanju umazanih sredstev celo najrafiniranjšo čifutarijo!

Pismo iz Hrvatske.

V Zagrebu, 15. junija.

(Koalicija opozicijskih strank. — Hrvatje napram Dunaju in Pešti. — Kovačević — hrvatski minister. — Volitve v Koprivnici.)

Zadnje moje pismo je nekoliko razburilo naše kroge.

Nisem mislil in tudi ne nameravam Vaš list uvesti v kolo naše strankarske polemike.

Poročal sem Vam samo resnico o raznih stališčih, ki jih zavzemajo posamezne naše frakcije napram začetni akciji opozicijskih poslancev, in o zakulisnih motivih, ki prešinjajo naše časopisje in mu dajejo odločilno smer.

Otroka je treba takoj imenovati s pravim imenom, da javnost izve, kaj se sme od njega pričakovati, da se kasneje ne pojavi, kakor je to navada, razočaranje, ako stvar ne uspe. »Novi List«, »Novi Srbobran« in »Pokret« so popolnoma potrdili moja izvajanja, »Novi Srbobran« pa je še pripomnil, da se Srbi ne bodo nikakor dali uloviti na limanice dr. Franku, a naravnost žuden preokret Frankov z ozirom na priznanje Sr-

Veselega oblička se ustavi nekoč pred oknom.

— Bi li čašico rakije, Sime? — ga vprašam.

— Dakako, zlato moje, ali prosim vas kasneje! —

Takoj sem znala, da pride na vrsto neizogibni doktor. In že je začel:

— Čujte, kaj sem izvedel o Perici. Srečam doli v mestu gospoda, ki je študiral z mojim dečkom. — Dali vam kaj piše doktor? — me vpraša.

— Kje bi jemal siromak čas, da mi piše! No, pisal mi je pred tremi meseci — mu odgovorim.

— Srečal sem ga v Belemgradu — veli gospod — in dal vas je pozdraviti. Da samo vidite, kako se mu godi! Sam kralj ga je dal pozvati predse in kraljična, jedva ga je ugledala, mahoma se je zaljubila vanj.

— Oprostite Sime, ali katera kraljična je bila to? — ga vprašam.

Toda Sime bi se bil skoro ujezil. — No, katera bi to bila! Hči novega kralja vsekakor! — je odgovoril enostavno.

Ali nekoč se je zgodilo čudo. Sime je prijezdil iz mesta, ne da bi se bil oglašil. Ves sključen je sedel na konju in srepo je stremel predse. Pognal je konja in kakor blisk je šinil mimo okna.

LISTEK.

Prijatelj Sime.

Spisala Sonja.

Vsako nedeljo je prijezdil mimo kna. Velika, širokopleča postava, kotali, nekoliko osiveli brki in črne, ognjeite oči. Klobuk po strani in rdečo orbo preko rame — še zdaj ga vidim. Zamahnil bi s klobukom v pozdrav in izginil po cesti.

Takrat so mi bili Žumberčani sojedje.

Samoten in otožen je njih svet. Pozabljen košček slovanskega Balkana, ki je bogvedi kako zašel v naše Gorance.

Po kamenitih bregovih te vodi pot in duša ti zasanja. Žalostne so tiste anje, ali lepe... In žive duše ni, ki jih motila. Le tupatam se oglasi pastir. Z otožnim, zateglim glasom je apel staro narodno pesem. Ne umeješ esed, ali v napevu je vsa žalostnolepa godovina njenega naroda...

Včasih te sreča dekle. Ozek, resen obraz gleda izpod pisanega roba in belata črna kita ji visi po hrbtu.

— Hvaljen Ius! — Zvedavo te merijo oči in dekle gre svojo pot. In tistih oči ne moreš pozabiti izlepa.

Črne so kot viharna noč in tudi v njih je vsa otožnolepa zgodovina narodova...

Po osojnih brdih je zorelo grozdeje in po senčnih vrtovih so višnjele slive. Tisti čas me je zanesel pot do njegovega doma. Na solnčnem bregu mu je stala hiša, in če si stopil na prag, se je odprla očem lepa slika. Nebroj zelenih gričev, nebroj belih cerkvic, a za njimi širna ravan in sinja Kolpa.

Zdajci je stal pred menoj nedeljski znanec.

— Daleč ste prišli na šetnjo! — Prijel je za klobuk ter mi segel v roko. — To je moj dom, a jaz sem Sime Bogdanović — da oprostite. —

— Lep prostor ste si izbrali gazda.

— Lep prostor, da, bogme! Ali življenje je trudapolno. — Pokazal je preko ceste, kjer so v strmem bregu visele ozke njivice. — Tu ne opraviš z živino ničesar; vse mora obdelati tvoja roka. No, muke dosti! Ali verujte mi, da so mi hiljade oralov Banata na razpolago, ne bi je ostavil rodne zemlje!

— Navdušeno si je navihal brke in čudovito so se mu zaiskrile oči. Mene pa se je lotila misel, da stoji pred menoj Uskok, ki se je bil pravkar do živega stebel s Turčinom ter ga zapodil preko Granice.

Odsihdob sva bila prijatelja in nikoli ni jezdil mimo okna, ne da bi se

bil ustavil. Vselej je imel povedati kako novico.

Kadar je prihajal počasi, mirno, veselega oblička, sem vedela, da mu je pisal starejši sin iz Amerike. Polna tihe sreče so bila tista pisma... Morda jih je pisal ob nedeljah. Solnce je sijalo skozi okno in po cesti je žvižgal nekdo veselo pesem. Sin pa je sedel za mizo, pero v roki, bel list pred seboj. — Marta, kaj naj pišem? — Pogledal bi mlado, lepo ženo, ki mu je ovila toplo roko okrog vratu, nastavil pero in duša bi mu izpregovorila...

Včasih pa je pridiral Sime ves razburjen iz mesta in srdito so mu gledale oči izpod košatih obrvi. No, takrat se je bil sigurno sestal s hčerjo, ki mu je bila omožena v sosednji župi. Mož jej je bil pijanec in siroti se baje ni godilo najbolje.

Ali tuptam je privihral izredno židane volje. Prepeval je na konju kot dvajsetleten mladenič.

— V žepu imate Perino pismo, gazda! —

— Odkod to znate, zlato moje? —

— No, vidim vaš obraz in čujem vašo pesem! —

— Namej se je zadovoljno.

Pero mu je bil mlajši sin. Študiral je na Dunaju za zdravnika. Sime ga je ljubil najbolj in o njem je govoril

najraje. Podjetno bi si navihal brke, zasvetile bi se mu oči. In tedaj ne bi skoparil z besedami.

Še zdaj ga čujem, kako je razlagal sosedu promocijo svojega sina.

— V petek so imenovali mojega Perico doktorjem. Osobita čast, da znaš! — Upri je v seljaka oči kot bi mu hotel pogledati na dno duše, dali umeje velikanski pomen tega naslova. In nadaljeval je navdušeno:

— Bila je velika slavnost. Misli si sredi Beča veliko palačo. Vsa je okičena s srebrom in zlatom. Vanjo so privleli mojega dečka na izpit. Pripeljal se je celo sam kralj, da ga posluša. Izpitavali so Perico o rečeh, ki jih ne umeje naš učitelj, niti naš pop, morda niti naš biskup. Ali vrl moj dečko je odgovarjal, da so se mu vsi čudili. To je, šlo, kakor namazano z oljem. In naposled mu je izročil sam kralj — Bog ga oblagodari! — list, na katerem je bilo napisano z zlatimi črkami, kako jako je učen moj Pero. In rekel je kralj: — Zdaj idi, moj sinko, ves svet ti je odprl! Takega vrlega dečka nima vsa Hrvatska, niti vsa Avstro-Ogrska, da kratko velim: takega nima ves svet! —

Občudovala sem Simovo bujno domišljijo. No, kadar je govoril o mlajšem sinu, je bil govornik in pesnik obenem.

lov in srbskega imena je potrdilo tudi samo »Hrvatsko Pravo«.

Ta list je sicer reagiral na moje pismo, ni pa se niti najmanje dotaknil najvažnejše vesti, da se je izjavil dr. Frank na konferenci opozicijskih poslancev, da je pripravljen podpisati izjavo, ki znači abdikacijo dosedanje starševske Srbije na politiko. Čim je »Hrvatsko Pravo« indirektno priznalo to, odpade za me dolžnost, da odgovorjam »Hrv. Pravu«, s čimer se je dosedaj diskreditoval dr. Frank. Ato sme vodja politične stranke opetovano kar preko noči tako na glavo postavljati glavna načela svoje stranke, potem prenehata on in njegova stranka biti faktor, s katerim se sme o politični akciji resno in zanesljivo računati, to tembolj, ker se tak politični salto mortale dr. Franka ne more smatrati za zdravo evolucijo v njegovem mišljenju; ni namreč zagotovljeno, da bi že jutri ne pokazal svoje stare narave.

Tako je ob priliki jugoslovanskega sestanka »Hrvatsko Pravo« simpatično pozdravilo srbske in bolgarske goste v Zagrebu, dr. Frank je celo bil prisoten pri sestanku v književniškem društvu in vodja starševskih dijakov je na dijaškem komercu naravnost slavil jugoslovansko misel, toda ni še preteklo štirinajst dni, že je izvrševalni odbor Frankove stranke preklel jugoslovansko idejo, jo proglasil za »narodno izdajstvo« ter ukazal svojim pristašam, da morajo to »izdajalsko« idejo pobijati povsodi in pri vsaki priliki: zato se tudi sedaj ne ve, pod kakšno formulo je povabil dr. Frank na konferenco v Zagreb slovenske poslance, ali po stari starševski metodi kot »planinske Hrvate«, ali kot Slovence; v zadnjem slučaju bi zopet priznal jugoslovansko idejo, vsaj v tej državi.

Z ozirom na krizo v Ogrski so se naše frakcije v glavnem razdelile v dva tabora. Vladajoča stranka — madjaroni so stopili odkrito na plan proti koaliciji madjarskih strank in s tem tudi proti madjarskim zahtevam; če bi pa Madjari izvojevali nekaj od svojih zahtev, terjajo v tem slučaju zase polovico plena.

To stališče odobrava »Obzor«, deloma »Hrv. Pravo« in klerikalno »Hrvatstvo«.

Nasprotni pa so ti politiki mlajši elementi okoli »Novega Lista«, »Pokreta«, »Novega Srborana«, in deloma tudi okrog »Narodne Obrane«. Ti označujejo stališče vladne stranke, kakor tudi onih opozicionalec, ki jih v tem podpirajo, kot avstrijsko stališče.

Khuen še tudi sedaj vodi vso politiko, on služi Dunaju, a po njegovem navodilu deluje njegov adlatus Tomašić,

predsednik hrvatske delegacije v budimpeštanskem parlamentu.

»Novi List« je pisal prošlo sredo, da je izvedel iz zanesljivega vira v Pešti, da bi bili Madjari (koalicija) voljni stopiti v razgovor s Hrvati, da bi izvedeli, pod kakimi pogoji bi bili pripravljeni pomagati Madjarom proti Dunaju.

Toda ker se je hrvatska delegacija popolnoma in brezpogojno vdala službi Khuenovi in z njegovim posredovanjem Dunaju, nimamo za taka pogajanja sposobnih ljudi.

Mi torej zopet služimo brezplačno tajnim interesom, končno pa nas bodo topli s palicami z obeh strani: iz Pešte za osvetlo, z Dunaja pa v zahvalo.

Kako daleč je zašla naša delegacija v službi dinastičnim interesom, dokazuje najbolj imenovanje Stjepana Kovačevića za hrvatskega ministra v Fejervaryjevem kabinetu.

To ministrstvo ni parlamentarno, nego se mora smatrati kakor bič z Dunaja, samo Hrvat v njem je član ene parlamentarne skupine. Kovačević je najbolj izrazit predstavitelj Khuenove klike v vladni stranki, rojen nasilnik, ki se ni strašil največjih nasilstev proti opoziciji, in je celo v parlamentu zahleval, da se naj še bolj brezobzirno postopa proti njej in se ji naj odvzemo vse državne ugodnosti in pravice. On je v naši javnosti najostudnejša osebnost, ožigosan z najgršim imenom narodne izdajice.

Zato se tudi ni čuditi, da je vstopil v nasilno Fejervaryjevo ministrstvo, saj spada tudi tjakaj. Čez nekoliko mesecev bo že pač vlekel mastno pokojnino.

V Koprivnici bodo skoro razpisane naknadne volitve narodnega poslanca. Dasi je ta okraj zastopal v zadnjem času Madjaron, se vendar smatra Koprivnica za opozicijsko posest in bi v tem okraju topot lahko prodrl opozicionalec, ako bi se napele vse sile.

»Hrvatska stranska prava« nima dosedaj nobenega pripravnega kandidata, da si je vindiiral župnik Zagorac ta okraj nekako zase. Nekateri Koprivničani so ponudili kandidaturu naprednjakom, »Hrv. stranka prava« pa, kakor čujem, vseučiliškemu profesorju dr. Šurminu, ki simpatizuje najbolj z naprednjaki. Toda dr. Šurmin je kandidaturu odločno odklonil.

V nedeljo je bil v Koprivnici volilni shod, na katerem je poskušala teren Radićeva stranka, a ta shod se je popolnoma ponesrečil. Pri inteligenci se je ta stranka temeljito diskreditovala radi svojega postopanja pri volitvah v Petrinji. Δ.

Belgrajska pisma.

I.

(— ut.) Znani Živojin Balugdžić, ki je odšel iz Beograda v Zemun,

da ubeži zasluženi kazni, uganja v svojem novem domicilu neumnosti. Sicer je Belgrad že ujavjen na Balugdžićeve ekscese, ali to, kar on v poslednjem času dela, začuduje tudi one, ki so do sedaj mislili, da je v tem človeku vendar nekaj resnosti.

Temu gospodu ni ugajal bivši ministrski predsednik N. Pašić, kateremu je bil kot šef tiskovnega urada podrejen in zato ga je začel napadati kot izdajalca, ki je baje prodal Srbijo bolgarskemu knezu Ferdinandu, kakor bi bila Srbija Pašićeva hiša, ki jo lahko proda komur in kadar hoče.

Ko je Balugdžić sprevidel, da mu tega nihče ne veruje in ko je bil radi tega tudi obsojen na večmesečen zapor, katerega se je rešil s tem, da je ponoči ubežal v Zemun, je začel lagati na druge načine. Najprej je raznesel v revolverskem »Malem Žurnalu« senzacionalno vest, da N. Pašić podpira z denarjem dispozijskega fonda belgrajska lista »Opozicijo« in »Narodni List«. To je bilo, seveda, še bolj smešno, nego povest o izdajalstvu, ker noben pameten človek ne bo veroval, da bi kak ministrski predsednik podpiral liste, ki njega in njegovo stranko na najbesnejši način napadajo.

S tem torej tudi ni šlo in Balugdžić si je mislil: Srbi sovražijo Avstrijo bolj kot Turško; kaj ko bi iznesel pred strmeči svet trditve, da je Pašić avstrofil. Ta ideja je morala Balugdžiću silno ugajati, ker je v »Štampi« napisal kar dva članka, v katerih popolnoma resno trdi, da je N. Pašić avstrofil prve vrste. No, sedaj bo Pašić gotovo popolnoma onemogočen, ker ga bo kot avstrofila ogorčen narod kamenjal. — Pa ni nihče veroval niti tej laži, in ona je imela čisto drug efekt, kakor je to želel Balugdžić. Dogodilo se je namreč to, da se Balugdžića, ki se je hotel pokazati za pristaša radikalno-demokratske stranke, ki je sedaj na vladi, ta stranka odreka in njeni organi ga psujejo kar se da.

Na ta način je gospod Balugdžić seveda izgubil vsako vrednost in četudi bo uganjal še naprej neumnosti po Zemunu, se nihče več ne bo zmenil za njega, ker on je doigral popolnoma!

Volilna borba se je že začela. Vplivnejši člani vseh strank so se razšli po notranjosti Srbije, kjer prirejajo ljudske shode, na katerih prihaja večkrat do burnih prizorov. Strank je veliko, ali vse te stranke (liberalna, nacionalna, napredna, kmetska, soc.-demokratska — in morebiti še kaka strančica) imajo zelo malo vpliva, tako da se vodi prava borba pravzaprav samo med radikale in njihovimi otroci, radikalnimi demokrati. O rezultatu volitev, ki se bodo vršile koncem julija, ne more se danes absolutno ničesar reči. Radikaleci so trdno prepričani, da zmagojo, a ravno tako upajo tudi radikalni demokrati, da dobijo večino. Govoril sem z bivšim ministrskim predsednikom Pašićem in

sem ga vprašal, kaj misli o rezultatu volitev. On je kategorično izjavil, da dobijo radikaleci večino, ker imajo močne argumente za posojilo, radi katerega je skupština razpuščena. Argumenti so istinito močni, ker vsi Srbi priznavajo potrebo oboroženosti in novih železnic, za katere se je posojilo sploh sklepalo, ali mogoče je tudi to, da se narod, ki ni strokovnjak v financijah, postavi na stran radikalnih demokratov, ki hočejo tudi vojsko oborožiti z najmodernejšimi topovi in narediti nove železnice, ali na drug način: Topove kupiti »na vero«, a za železnice najeti posojilo doma, pri hipotečni banki. Istina je, to se ne da izvesti, ker 1. tovarne topov ne bodo dale »na vero«, a 2. hipotečna banka nima dovolj kapitala, da bi mogla financirati zidanje 600 kilometrov novih železnic, oziroma, ako tudi ima toliko kapitala, naškodilo bi se državi s tem posojilom, ker Srbija nima materijala za železnice, pa ga mora kupiti zunaj, in tako bi šlo iz Srbije kakih 20 milijonov v zlatu, kar bi imelo neizogibno posledico: da bi narasla interesna mera v Srbiji.

V ostalem, o posojilu, oboroževanju in novih železnicah bom govoril o drugi priliki natančneje.

Med srbsko in turško vlado je prišlo do konflikta. V stanovanju atašeja srbskega konzulata v Bitolju (Monastir) so uvedle turške oblasti hišno preiskavo, češ, da atašej stoji v zvezi z revolucionarnim komitetom. S tem so turške oblasti prekršile konzularno konvencijo in srbska vlada je vložila pri Porti energičen protest, v katerem zahteva satisfakcije. Turška bo seveda celo stvar zavlačevala, predlagala komisije, preiskave itd. — po turških adetih (običajih) in stvar se bo zavlekla ad calendas graecas. Ta slučaj je interesanten zato, ker se iz njega jasno vidi, da turške oblasti ne respektirajo nikogar, niti tujih konzulov in njihovih uradnikov! No, sčasoma postanejo najbrže tudi Turki pametni — ako ne bo že prepozno.

Turkom se lahko reče, da so divjaki in vse slabo, ali se jim mora priznati: da so dobri diplomati, ker vlečejo celo Evropo imenitno za nos!

Državni zbor.

Na Dunaju, 16. junija.

Danes je bil za kranjske klerikalne poslance pravi sodni dan v poslanski zbornici. Postali so namreč ti naši ščurki predrzni ter šli v boj za farsko malho, dasi morajo sami vedeti, da se z maslom na glavi ne sme na solnce.

Poslanec »dr.« Žitnik kot glavni govornik za zvišanje duhovniških plač je hotel polemizovati z izjavami dr. Tavčarja ter posebno skušal zanikati očitanje,

da duhovniki za dobrodelne ustanove darovani denar porabijo za svoje namene. O »dr.« Žitnik, je vsaj vsedaj odklonil (?), ako je hotel kdo pri njem založiti denar za nabožne namene. (Poslanec dr. Krek se v svoji klopi pridružen smeje, da mu trbušček poskakuje.) Poslanec Stein: **Saj je Žitnik gospod s prelomljeno častno besedo v kranjskem deželnem zboru**, ali ne gosp. grof Barbo? **Kaj pa je s častno besedo, Žitnik? Bilo bi zelo zanimivo, ako bi nam tukaj pojasnili.** Poslanec Žitnik (reče kot kuhan rak): »Tu ni prilika za to!«

Posl. Stein: Toda častno besedo ste prelomili?

Nato je sledil za klerikalce premor, ker je nastopil »Avgust« (grof Sternberg), katerega »Slovenec« zadnje čase sumljivo stiska pod svoj črn plašč.

Grof je zavračal očitanje, da pije konjak ter rekel: »Ne pijem konjaka, temuč le prav dobro vino. Vino je poslanik solnce, ki s svojo dišečo kislino zanaša v trpkost izmučena človeška srca nebeške občutke. (Vibarna veselost posl. dr. Krek se je diskretno oglasil.)

Poslanec dr. Tavčar je nato spuščal udarec na udarec, kateri vsak je držal, na poslanca Šukljeta zaradi njegovih napadov iz seje prejšnjega dne. Svoj govor je zaključil dr. Tavčar: »Ne bom stopil na nivo, da bi gospodu dvornemu svetniku ki je zdrav, krepak mož, očital, da dobi visoko penzijo od države.«

Potem je obračunal z dvornim svetnikom še poslanec Stein, ki je izjavil, da mora na večerajšnji izvajanja renegata slovenske stranke, nekdanjega liberalnega, sedaj klerikalnega pristaša Šukljeta popraviti, da res, da bi bili duhovniki rešeni. Stric dvornega svetnika Šukljeta, ki je bil na Kranjskem katoliški duhovnik, ni kakor ni bil v zelo slabih razmerah, **ker je mogel dvornemu svetniku Šukljetu posoditi 150 gld.** In ko je stric umrl, **dvorni svetnik Šuklje ni vrnil teh 150 gld.** dasi ga je sodni pristav temu pozival. Izkazalo se je celo, da je župnik teh 150 gld. **vzel iz cerkvenega zaklada.** Ker dvorni svetnik ni vrnil teh 150 gld., **proglasil se je njegov stric za poneverjalca.**

Dalje v prilogi.

— Kam tako brzo, gazda? Čuje, oj Sime! —

Ali že je izginil za ogrom.

In potem je prišla nedelja, druga, tretja, četrta — mojega znanca od nikoder.

In napotila sem se, da pogledam, kaj mi dela stari prijatelj. — Stoji v alivnjaku in obrezuje drevje.

— Da ste mi zdravi, Sime! A kje vas to para nosi, da vas ni videti več v našem selu? —

— Ej, staremu človeku zdravje ne velja! Nahladil sem se in ležal skoro mesec dni. — Okrenil se je v stran in zdi se mi, da sem mu zasačila solzo v očeh.

Po cesti je prišel človek.

— Hristos voskrese! — Odkril se je spoštljivo. Bil je teden po Uskrsu in unijati se ves teden pozdravljajo s tem vzklikom.

— Vo istinu voskrese! Odkod prihajaš, Niko? — vpraša Sime.

— Ha, bil sem doli v mestu, v lekarni. Ali čuješ, Sime, jeli istina, kar govore doli, da se ti je ustrelil sin? Pravijo, da je temu že mesec dni. — S Simovega obličja je izginila poslednja kapljica krvi.

— Kdo ti je to obesil na nos? — je vprašal hripavo.

— Vprašali so me v lekarni, dali znam kaj o tem. —

— Grom jih ubil! Lažejo, ti velim. Naj gredo do tiroč vragov, nesramni lažniki! Da jih čujem jaz, ubil bi jih vse po vrsti! — Ves blede je bil in glas se mu je tresel. . .

Mesec dni kasneje pa se je ustavil pred oknom voz. Stopil je z njega Sime v črni obleki in brez rdeče torbe. Na vozu pa je nekdo uravnaval rjav potni kovčeg.

— Kam, gazda? — se začudim. — Daleč preko vode — je odgovoril Sime z zamolklim glasom.

— Eh, vam pač ne bi bilo treba, prijatelj! Deca imajo kruh, i vam se ne godi, da bi gladovali. —

— Istina! Ali meni se je — recimo — zdajci zadolgočasil na našem bregu. Deca so me ostavila, starca, a jaz nečem, da prebijem stare dni sam. Idem k sinu v Ameriko, naj mi vnuki kratkočasijo starost.

Podal mi je roko in se brzo okrenil v stran.

Kaj ti je, prijatelj, da ostavljaš rodno zemljo, ki je ne bi zamenil za tisoč oralov Banata? Vprašanje mi je bilo na jeziku, ali nisem imela poguma, da ga izpregovorim.

— Pa srečen pot, Sime in dajte, da velim: na svidenje! —

Odkimal je molče in sedel na voz. . .

Koristka.

Povest.
(Dalje.)

Jakliča je obšlo toplo sočutje, ko je slišal izpoved Slavikovo in razumel je, da je ta mehki nesamostojni značaj izgubil svojo notranjo zaslombo; ko je prišel do spoznanja, da ga je Olga le varala in izkoriščala njegovo naivnost, in obenem začel slutiti, da je brezupna tudi njegova ljubezen do baronice. Nadejal se je, da mu bo baronica tista moralna opora, ki mu da moč, da začne novo življenje; videl je v njej pravo nasprotje Olge, nesrečno a krepkosto ženo, pri kateri bi mogel najti tisto tiho srečo, ki jo je doslej zamažal iskal. In zato je trepetaje čakal, kaj poroče Jaklič.

Ali tolažilne besede ni učakal. Jakliču se je Slavik smilil, ali zdelo se mu je, da mu mora razkriti brezobzirno resnico, da mora njegovo srčno rano izžgati, ako se naj zaceli.

In zato je z neusmiljeno brezobirnostjo povedal Slaviku vse, kar mu je bilo treba vedeti. Razkril mu je, da ga ni Olga nikdar ljubila in ga vedno le izkoriščala in varala. Povedal mu je vse, kar mu je bilo znano o Olgi, le da jo je nekda sam ljubil in da je tudi Olga njega ljubila, tega mu ni povedal.

Trepetaje je poslušal Slavik Jakličeva razkritja. Bolelo ga je, ko je sedaj spoznal, da Olga ni bila vredna njegove ljubezni, da ga je podlo varala in nesramno izkoriščala. Čutil se je užaljenega, da je taki ženski vse žrtvoval, svoje imetje in svojo eksistenco, in peko ga je, da se mu morajo vsi posmehovati, ki ga poznajo in vedo za njegovo razmerje do Olge.

Jaklič pa je tudi o baronici Tako govoril in vsaka njegova beseda je Slavika zadevala v srce, kakor vboj s stiletom.

»Ti misliš, da je baronica nekako nasprotje Rozmanove Olge,« je s trdim glasom rekel Jaklič, »ali motiš se krivavo. Baronica je pokvarjena ženska, izpridena skoz in skoz, samo da zna svoje početje prikriti. Perverzna ženska ti je, brez srca —«

»Kako moreš to trditi?« je vzkipeł Slavik. »Ali imaš dokazov?«

»No če bi bila sila —«

»Ne verjamem ti,« je nadaljeval Slavik. »Občeval sem od tedaj, kar sva bila skupaj pri baronici, jako mnogo ž njo. Spoznal sem jo in jo gotovo bolje poznam, kakor ti.«

»Čemu me potem izprašuješ o njej?« »Nikdar nisem slišal iz njenih ust ne ene frivolne besede. Baronica je idealnega mišljenja, je utelesena krepka in si je s tem pridobila mojo ljubezen.«

»Ti jo resnično ljubiš?«

»Da, ljubim jo iz vse duše.«

»Potem stori kar hočeš. Jaz se te svarim, ker se mi smiliš. Ti si zamljiv, skoro bi rekel nedolžen mladenič. Nikar ne sili slepo v svojo nesrečo.«

Jaklič je nato pretrgal pogovor in zini niti besedice več o baronici. Slavik tudi ni več silil vanj. Obšla ga je slutnja, da je bil Jaklič sam zaljubljen v baronico in da govori zdaj slabo o nji, ker ni uslišala njegove ljubezni. Zdal je Slavik na tihem pomislil Jakliča. Prepričan je bil, da je baronica odklonila Jakličovo ljubezen ker ljubi njega in to mu je napolnilo dušo s najslajšimi upanji in mu pregnalo vse mračne misli.

Ko je Slavik končno odšel, gledal Jaklič dolgo za njim kakor jemal od njega slovo za vedno. Zdelo se mu je, da dere Slavik v svojo nesrečo in žal mu je bilo, da mu ni povedal več o baronici. Lahko bi mu povedal, da ima baronica vedno ko po več ljubimcev in da je njena strast začeti nova razmerja in jih nenadoma pretrgati; lahko bi mu tudi povedal, da lovi baronica njega samega in da nastavlja vsakovrstnih zanj, on pa se ogiba in da se mu njeno početje stidi.

Zamišljeno je slonel pri oknu in naslonjal svoje čelo ob steklo. V spomni

cerkvenega zaklada. Tako Šukljeto postopanje je vredno njegovih klerikalnih odzivov. Zlindre in Žitnika, ki je v kratkem deželnem obdobju prelomil častno besedo. (Viharni kliči: Čujte, čujte! in hrup)

Poslanec Šuklje se je hotel izgovoriti, toda Stein mu je zaklical: „Slov. Narod“ je rekel, da ste podli lažnjivec in vi niste reagovali!“

Ker se je začel dvorni svetnik odločati na svojo častno besedo, zabrusil mu je poal Stein: „Vaša častna beseda je ravno tako slaba kakor Šusteršičeva in Žitnikova. Ta dva sta tudi lagala.“

Poslanec dr. Šusteršič: »Na taka sumničenja (?) ne reagiram, ker so pod mojo častjo!« (Posl. dr. Krek je strmel v dr. Šusteršiča, ker mu je bilo menda veliko presenečenje, da njegov ožljindran prijatelj pozna besedo »čast«.)

Posl. Stein (dr. Šusteršiču): In vi lažete še tukaj! Klerikalni renegat sploh ne spada v zbornico!

Po teh hudih »žehtah« se je zakon o zvišanju duhovskih plač izročil proračunskemu odseku.

Nato se je vršila volitev desetih članov v kvotno deputacijo. Izmed Jugoslovanov je bil izvoljen posl. Povše.

Končno je prišla še na vrsto predloga o krajevnih železnicah.

Posl. dr. Ferjančič se je zavzemal za podaljšanje kamniške železnice v Savinjo dolino, za železnico v Idrijo, za podaljšanje dolinske železnice do rodovitne Bele krajine, in za zgradbo novih železnic Škofja Loka-Železniki in Kranj-Tržič.

Imed podanih interpelacij v današnji seji je omeniti: Poslanec dr. Derschatta je interpeliral zaradi imenovanja žel. oficijala Hrašovca za predstojnika žel. obratnega urada v Ljubljani; nadalje pa še zaradi dogodkov v Dožalah.

Posl. Robič je interpeliral zaradi znanega sklepa mariborskega občinskega sveta zoper slovenske napise.

Posl. vit. Berks je interpeliral, zakaj štajersko namestništvo tako zavlačuje rešitev slovenskih rekurzov.

mu je prišla Olga. Kako jo je ljubil. Tudi ko je že vedel, da je propadla, jo je še ljubil, goreče in strastno in moral je preboleti težke in hude muke, predno je to ljubezen izruval iz svojega srca. Najprej je bil poskušal zadušiti to ljubezen s pijančevanjem, a ni mu se posrečilo, nego ga vrglo na smrtno posteljo; potem je iskal pozabe in razvedrila v napornem delu in v družabnem življenju ali tudi to ni pomagalo in morda bi bil izkrevavel na tej ljubezni, da ga ni slučaj seznanil s skromnim tihim dekletcem, ki si je s svojo vdanostjo in naravno ljubkostjo pridobilo njegovo srce.

Jaklič se je zavedal, da svoje neveste ne ljubi tako, kakor je nekoč ljubil Olgo, ne tako strastno in ne tako brezmejno, zato pa toliko iskreneje in globoko je bil prepričan, da najde pri njej mirno srečo in tibo zadovoljstvo. Gledal je nanjo kakor na rešilnega angela, ki ga je v vrtincu življenja prijel za roko in mu pokazal tih in miren kotiček, kamor ne segajo viharji.

Drobna glavica se je naslonila na Jakličovo ramo in mehka roka se mu je ovila okrog vratu. Jaklič ni bil slišal, ko je stopila njegova nevesta v sobo. Ko se je stisnila k njemu, se je prebudi iz svojih sanj. Objel jo je s svojimi krepkimi rokami, in ko je slonela na njegovem sru, ji je pogladil kodrce čela in ji šepetal na uho:

„Moje sladko dekle.“

(Dalje prih.)

Domžale.

(Interpelacija poslanca dr. Ferjančiča in tovarišev na Nj. ekselencio gospoda ministra notranjih zadev.)

V Domžalah, v slovenskem kraju čisto slovenskega kamniškega okraja na Kranjskem, se je naselilo pred nekaj leti nekaj tirolskih družin, ki se pešajo s pletenjem kit in proizvajanjem slamnikov, kar je tam še od nekdaj v navadi. Vred slabih mezd domačemu prebivalstvu so dospeli do blagostanja in mislijo, da si smejo dovoljevati šport nemškonskonalnih prirediteljev. Taka prirediteljev se je izvršila pod zaščito »Süßmarke« ob priliki blagoslovljenja zastave 1. junija t. l. K tej prireditvi so prišli, odzavši se povabilu, Nemezi iz Kranjskega in bližnjih pokrajin, prisotna je bila pa tudi politična okrajna oblast z vsemi svojimi člani, deloma uradno, deloma kot udeležniki slavnosti.

Ko se je iz slavnostnega prostora zaslila »Wacht am Rhein« in se je izvedelo, da se je razvila črno-žlto-rdeča zastava, se je polastila domačega prebivalstva razburjenost, ki je bila toliko bolj razumljiva, ker se je ravno takrat naznanilo, da je bila na Dunaju uradno prepovedana slavnost slovenskih telovadcev v sled pritiška vseh nemških strank. Od uradnega organa se je zahtevalo, naj povzroči, da se odstrani nemškonskonalna zastava, v katerem slučaju je bilo pričakovati z gotovostjo, da bo nadaljna slavnost mirno potekla. Tej zahtevi se ni ugodilo, pač pa je bila Slovenecem odvzeta njihova deželna zastava. Temu je pripisovati, da je število demonstrantov zoper provokatorično nemškonskonalno prirediteljev vedno bolj naraščalo. Prisotni žandarmeriji se ni posrečilo razgnati demonstrantov zato je bilo telegrafično poklicano okrepljenje iz Ljubljane. Došli žandarmerijski oddelki je takoj začeli izpraznjevati prostor pred veselišnim lokalom — z rabe orožja — skorajno za to ni bilo zadostnega varstva. Žandarmerija je streljala proti množici, neki čisto mirni gledalec, kakor se splošno trdi, je bil zaboden z bajonetom in ko je s težavo šepal proti kolodvoru, je dobil sunek s puškinim kopitom, da se je zgrudil in si zlomil nogo.

Zdaj se trdi in uradni list prvi poroča, da se je streljalo najprej iz množice. To je absolutna izmišljotina in ima namen, da olepša ravnanje žandarmerije in opravičuje rabe orožja. Takih demonstracij, kot je imenovana, se neštevilno zgodijo, ne da bi se bilo pri tem telo orožja. Kako malo nevarna je bila ta demonstracija, dokazuje dejstvo, da se ni nobenemu udeležniku slavnosti nič hudega pripetilo. Sploh bi pa te demonstracije ne bilo, če bi se bila odstranila nemško-nacionalna zastava, ki je provocirala v slovenskem kraju slovensko ljudstvo. Da bi se to zgodilo, je bila vzpričo razburjene množice dolžnost prisotnih vladnih organov še brez ozira na simboliko te zastave.

Podpisani vprašajo Njega ekselencio:

»Kako zagovarja vlada ravnanje žandarmerije in protipostavno postopanje svojih uradnih organov pri izgredu dne 1. junija t. l. v Domžalah?«

Dunaj, 14. junija 1905.

Slede podpis.

Železnica Kranj-Tržič.

(Interpelacija poslanca dr. Ferjančiča in tovarišev na Nj. ekselencio gosp. vodjo železniškega ministrstva.)

Lokalna železnica Kranj-Tržič je bila po več desetletij trajajočih prizadevanjih interesentov končno postavljena zagotovljena z zakonom z dne 15. julija 1903. Pričakovati je bilo, da se bo sovražna zvezda, ki je nad tem železniškim projektom tako dolgo vladala, zdaj skrila in da se bo pričela delati železnica s toliko večjo hitrostjo. Toda temu ni tako. Usoda, ki je zasledovala doslej ta železniški projekt, ga zasleduje tudi zdaj po njegovem zakonitem zaimenjenju. Sprejetju zakona so sledili posnejši koraki in formalnosti v skoraj sumljivo počasnem tempu, deloma gotovo valed

tega, ker se je pojavil predlog, napraviti električno železnico. Vendar bi se moglo in moralo to vse v dveh letih po sprejetju zakona sigurno doganiti in z gradbo v tekočem letu prišeti.

Temu nasproti je dostavila vlada interesentom, reševaje politični obhod proge, neveselo in naravnost presestljivo obvestilo, da se mora trasa zaradi stavbno-ekonomičnih prednosti spremeniti, oziroma da se mora dvigniti od 17 do 25 promille, akoravno je pritrčila trasiranju z odlokom z dne 27. junija 1902 kakor se je obravnavalo pri reviziji v letu 1893. Ta določba je tembolj presestljiva, ker je bila stavbna potrebščina postavno določena, na katere podlagi so se doneski interesentov vplačali, katere vsote popolnoma zadostujejo za dvigovanje proge 17 promille; kakor se je doslej vzelo. Še tako majhna spremenitev proge bi povzročila že sama na sebi in v sled njej sledečih formalnosti, da bi se s delom še tako kmalu ne pričelo, akoravno bi oblastva ekspeditivno postopala.

Podpisani stavijo torej na Njega ekselencio gospoda vodjo železniškega ministrstva vprašanje:

1. Kako opravičuje vlada svojo naredbo, ki določa nove spremembe pri trasiranju lokalne železnice Kranj-Tržič?

2. Ali je pripravljena vlada, da pospeši z vso energijo končni začetek gradbe te lokalne železnice, ki je bila že pred dvema leti postavno zaimenjena?

Na Dunaju, 14. junija 1905.

Slede podpis.

Vojna na Daljnem Vztoku.

General Linevič proti miru.

Kakor poroča »Berliner Tagblatt«, je poslal vrhovni poveljnik ruske armade v Mandžuriji, general Linevič, carju Nikolaju proti sklepu mira tale protest:

»Ko sem slišal o ponudbi predsednika Roosevelta, da bi posredoval v prilogo miru, in izvedel, da je Vaše veličanstvo dovolilo, da se pridno mirovna pogajanja, sem takoj sklical vojni svet, ki so se ga udeležili vsi armadni poveljniki, kar jih je bilo navzočih v glavnem taborišču. Po vestnem razmotrivanju motivov za sklep miru in položaja naših armad, se usojam Vaše veličanstvo opozoriti na to, da smo se vsi soglasno in energično izrekli za to, da se vojna nadaljuje do dne, ko bo Vsega-mogočni dodelil naporom naše armade venes zmage. Moment po bitkah pri Mukdenu in Tsušimi ni pripraven za mirovna pogajanja. Sovražnik bo vsekakor, pijan svojih uspehov, stavljal take pogoje, ki bi škodovali časti in ugledu naše domovine. Vendar pa ni nobenega vzroka, da bi sprejeli take pogoje, ker se še ne nahajamo v nikakem obupnem položaju.

Poraz pri Tsušimi je žalosten dogodek, a se prav nič ne tiče naše hrabre armade, ki se nahaja v izbor nem stanju in kar gori od hrepenenja, da bi se z uspehom osvetila svržniku. Pozicije, na katerih se sedaj nahajajo naši voji, so izbornu utrjene. Silno deževje mi je v zadnjem času branilo, da nisem stopil v ofenzivo, toda sedaj, ko so izgube pri Mukdenu nadomeščene in naše armade ojačene z novimi kori iz Evrope, se čuim dovolj močnega, da z uspehom lahko kljubujem sovražniku. Nadejam se, da bom tekem tega meseca lahko stopil v ofenzivo, kar bo temeljito spremenilo položaj na bojišču.

Naglašam vnovič, da sme Vaše veličanstvo popolnoma zaupati v moč naših armad, in da naš položaj ni nikakor tako kritičen, da bi bilo treba misliti na mir, čigar pogoji bi bili neugodni in nečastni za Rusijo.

Ruska armada v obupnem položaju?

V nasprotju s trditvijo generala Lineviča, da položaj ruske armade ni kritičen, marveč da jo ista skoro

stopila v uspešno ofenzivo, pa poročajo angleški listi, da se nahaja Linevič v naravnost obupnem položaju. »Daily Chronicle« javlja, da je japonski generalni štab dobil veleugodna poročila iz glavnega taborišča o sedanjem stratežnem položaju japonske armade. General Linevič se nahaja sedaj v mnogo bolj obupnem položaju, kakor kdaj preje Kuropatkin. Glavni voji Kamimurove armade stoje že pred Omorom. Ruska armada je dejansko obkoljena in je brez dvoma izgubljena, čim se znova pridno vojne operacije. V prihodnji bitki bo japonska armada izvršila isto nalogo, kakor jo je brodivje v Korejskem prelivu.

»Times« pa poročajo iz Petrograda, da se je general Milov, poveljnik 8. armadnega kora, ki se je bolan vrnil v Petrograd, izrazil, da je popolnoma nemogoče, da bi general Linevič mogel vzdržati japonski napad, ali da bi mu bilo celo mogoče poraziti Japonce. Glavni japonski napad se bo najbrže pričel na skrajnem levem krilu.

Z mandžurskega bojišča.

Kakor poroča »Rus«, so Japonci v centru osvojili gorski prelaz Jandilin in vrhove severno od reke Kao do vasi Maučenci in Senšu.

»Ruskoje Slovo« pa javlja, da zadnji boji med predstražami bistveno niso spremenili položaja, vendar pa se razvijajo dogodki, kakor se kaže, neugodno za Ruso.

Linevič je baje brzojavno nasvetoval, naj se nadaljuje vojna. Armada kar hlepi po boju in se ne mara preje vrniti domov, dokler si ne izvojuje zmage.

Odstop vrhovnega admirala — velikega kneza Alekseja.

Car Nikolaj je odstopivšemu velikemu admiralu Alekseju Aleksandroviču v posebnem reskriptu izrazil svojo zahvalo za zasluge, ki si jih je veliki knez stekel tekom 24 let, odkar je bil veliki admiral, za razvoj ruske mornarice. Govori se, da je demisijski list tudi minister vojne mornarice, Avelan. Kot njegova naslednika se imenujeta admiral Birilev in Čuhnin.

Admiral Nebogatov.

Kakor poroča list »Naša Žitna«, je admiral Nebogatov poskušal v Sasehu izvršiti samomor. Kroglu mu je obšla v roki in ranjena, ki je bil brez zavesti, so prepeljali v bolnico. Širi se vest, da je Nebogatov zblaznel.

Pravi vzrok ruskega poraza pri Tsušimi.

»Novemu Vremenu« se brzojavlja iz Manile: Japonsko brodivje je v bitki v Korejskem prelivu razmeroma slabo manevriralo in tudi slabo streljalo. Granate so letele preko ruskih ladij in padale v morje dve milj daleč od ruskega brodivja. Japonski ončaj je imel samo namen prikriti navzočnost podmorskih ladij. Mi smo imeli 45 težkih topov, a Japonci samo 20. Ako bi ne imeli podvodnih ladij, bi nas na noben način ne mogli poraziti.

S podmorskimi ladjami pa bi lahko uničili ne samo rusko, marveč vsako drugo brodivje.

O mirovnem vprašanju.

Iz Washingtona se brzojavlja: Japonska je decidirano odklonila, da bi naznanila svoje mirovne pogoje, in izjavila, da stopi v mirovna pogajanja šele, kadar bodo ruski delegati dobili neomejena pooblastila za sklep miru.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 16. junija. Nevarni politični oblaki, ki so še večeraj viseli nad političnim obzorjem, so se zopet raspodili. Pogajanja ministrskega predsednika s češkimi in nemškimi voditelji se polvoljno razvijajo. Vse je odvisno od oficijalne izjave barona Gautcha o češkem vseučilišču in jezikovnem vprašanju.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 16. junija. Danes se je baron Fejervary v popolni gala-uniformi poklonil predsednikoma obeh zbornic ter jima naznanil, da je imenovan za ministrskega predsednika. Zbornici se predstavi novo ministristvo v sredo. Nova vlada se bo baje držala na krmlu eno leto. — Liberalna stranka bo takoj v prvi seji izjavila, da je ničesar ne veže na novo vlado. — Obenem s Tiszovim ministristvom se odslovi tudi šest političnih državnih tajnikov.

Dogodki v Macedoniji.

Skoplje, 15. junija. Velika grška četa je imela hud boj s turškimi vojaštvom Grkov je padlo 25, a 12 so jih Turki ueli. Turške izgube niso znane.

Demisija ministra Delcasséja.

Pariz, 16. junija. Zatrjuje se, da je demisija ministra zunanjih zadev Delcasséja bila neposredna posledica nemškega ultimatumu Franciji. — Z druge strani se celo poroča, da je Delcassé sklenil s nekimi poslaništvom tajno ofenzivno in defenzivno pogodbo, o kateri je izvedel ministrski predsednik Rouvier šele po oficijalnim poročilu nemškega cesarja. — V današnjem ministrskem svetu se je odločil ministrski predsednik Rouvier, da prevzame tudi ministristvo zunanjih zadev.

Odpad Norveške.

London, 16. junija. Kralj Oskar je neizprosno proti norveškim prekucuhom ter je celo brzojavne čestitke predsedstva norveške zbornice in ministristva povodom poroke švedskega princa Gustava Adolfa vrnil nedotaknjene v Kristijanijo. — V norveških vladnih krogih izjavljajo, ako švedska vladarska hiša noče imenovati katerega svojih članov na norveški prestol, se proglasi takoj republika.

Sleparije v angleški armadni upravi za časa vojne z Buri.

London, 16. junija. Sedaj šele je izšlo poročilo tozadevne preiskovalne komisije. Poročilo obsega 571 strani ter dokazuje, da so vplivni častniki z raznimi mešetarji škodovali vojno upravo za več milijonov. Tako je n. pr. polkovnik Morgan prikrbel svojemu bratu nabavljanje za armado, da je samo pri ovsu »zaslužil« na dan po 24 000 K.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. junija.

— V dunajskem parlamentu so bile predvčerajšnjim in včeraj velezanimive debate o zvišanju duhovskih plač. Krepko je v to debato posegel tudi dr. Tavčar in klerikalci kar cvilijo jeze in bolečini, tako jih je zadel dr. Tavčar. Poslali so v boj renegata Šukljeta. Tisti Šuklje, ki je nekdaj duhovščino najbolj črtil in preganjal, je nastopil zdaj kot njen zagovornik. »Slovenec« se obupno trudi, da bi predstavil Šukljeto govoro kot velik uspeh in piše, kakor bi bil Šuklje dr. Tavčarja kar zmlinil. Kdor je vzel kak večji list v roke in videl, kako obšerno so ti listi poročali o dr. Tavčarju in kako bagatelizirajo govor Šukljeto, tisti sprevidi na prvi hip, kako prazno in neumno je »Slovenec« besedičenje, da se pa to še bolje spozna, naj navedemo sodbo dunajske »Arbeiter Zeitung«, ki je dr. Tavčarju skrajno nasprotna in ga je na veliko veselje »Slovenec« prav zadnji čas silno napadala. Sodba takega lista je gotovo v tem slučaju uvaževanja vredna. »Arbeiter Zeitung« pravi: »An sachlichen Wert ragen die Reden der Abgeordneten Tavčar und Löcker hervor« in nadaljuje potem o Šukljeto:

»Nun kam der slovenische Abgeordnete Šuklje zu Wort, um gegen die brillante Rede des Abgeordneten Tavčar zu polemisie-

ren. Herr Suklje ist dafür der passende Mann. Das ist ein gar strebsamer Herr. Professor an einem Wiener Gymnasium, slovenischer Agitator, unter der Koalitionsregierung mit der Sinecure im Schulbuchverlag belohnt, dann ein Liberaler, jetzt wieder ein Klerikaler: der Herr trifft alles, was etwas trägt. Die treffende Kritik des Abgeordneten Tavčar wollte er damit entkräften, dass der Advokat Tavčar für eine Verteidigung ein Honorar genommen hat! Welche Bösheit! Dabei musste man den verlogenen Klerikalen genau beachten. Mit düsterer Stimme erzählte er, dass jener Klient zum Tode verurteilt worden ist, dass ein Kind zurückblieb, sein einjähriges Wärmchen, dessen Mutter, eben seine Gattin, jener Mann ermordet hatte. Nur so nebenbei erwähnte er aber, dass es ein vermögendes bauerlicher Besitzer, also offenbar ein reicher Mann gewesen ist! Wie Abgeordneter Tavčar in einem Zwischenruf erklärte, hat er für die mühsame und zeitraubende Verteidigung 700 Gulden bekommen — und das soll ein Argument für die Kongrua aus Staatsmitteln sein!

Tu se vidi, kakšen je bil uspeh dr. Tavčarja in kakšen Sukljotov! Včeraj je dr. Tavčar zopet govoril in naš poročevalce nam javlja, da je znamenito izdelal Sukljeta. Sploh je bil pa včerajšnji dan za klerikale v resnici dan strahote. Šuklje, Žitnik in Šusteršič so slišali tudi z drugih strani take, da so kakor pijane muhe begali po parlamentu in iskali, kje bi skрили svojo sramoto. Lahko se reče: Včeraj so bili Šuklje, Žitnik in Šusteršič v parlamentu moralno justificirani.

— **Najnovejši prijatelj kranjskih klerikalcev.** Ti naši klerikalec morajo biti že precej na kantu, da jim je dober celo — grof Sternberg. O tem človeku je ves parlament edin, da je čisto navadna baraba, vzlic svojemu plemstvu popolnoma propadel človek brez časti in dostojnosti. Ker se je ta subjekt v parlamentu surovo obnašal proti dr. Tavčarju, si je pridobil ljubezen naših klerikalcev. Da, »Slovenec« je zaljubljen v grofa Sternberga in mi se temu nič ne čudimo, kajti — gliha v kup štrih!

— **Staroslovensko bogoslužje.** »Slovenčeva« poročila o staroslovenskem bogoslužju in o tozadnem zboru škofov v Rimu so skrajno zvijačna in binavska. Ker »Slovenec« na tako grd način vara slovensko javnost, si štejemo v dolžnost, priobčiti informativno pismo, katero smo prejeli iz Rima od veleuglednega slovenskega pisatelja, ki živi že več let v Rimu in ima tesne zveze in znanja z različnimi v cerkvenih zadevah vplivnimi duhovniki. V tem pismu je rečeno: »Spoštovano uredništvo! Vprašali ste me, v kakem stadiju je zadeva o staroslovenskem bogoslužju in česa je pričakovati. Na to Vam po svojih informacijah lahko odgovorim: Staroslovensko bogoslužje se počasi popolnoma z aduši in lahko mi verujete, da v nekaj desetletjih ne bo več sledu o njem. Za obnovitev starega privilegija v celem obsegu se sploh ni noben škof zavzel. Vsa prizadevanja nekaterih hrvatskih škofov so merila na to, da se ohrani oziroma obnovi staroslovensko bogoslužje v Dalmaciji, v Hrvatskem Primorju in v Istri, a tudi tod le v onih krajih, kjer je bilo svoje dni v navadi. A tudi tega niso dosegli. Mero-dajni cerkveni krogi (papež in kardinali) so pač veliki nasprotniki staroslovenskega bogoslužja, in to iz različnih nagibov: 1.) Smatrajo danes najstrožjo centralizacijo cerkve za nujno potrebno, ker so malone vse katoliške države cerkvi nasprotne in skušajo njeno moč in njen vpliv oslabiti. 2.) Sodijo cerkveni krogi, da bi se s staroslovenskim bogoslužjem ustvarila napol avtonomna jugoslovanska cerkvena organizacija. Kuriji bi potem več ne bilo mogoče, pošiljati med južne Slovence takih škofov, kakor so Jordan, Nagl, Nakić. Flapp, Jeglič, Kahn in drugi — a škofa Strossmayrovega značaja neče Rim nikdar več pustiti do oblasti. 3.) Vatikan skuša sedaj na vse načine, da se približa in sprijazni z Italijo in si prizadeva na vso moč, da si pridobi

zaupanje italijanskega naroda. Italijani so šovinisti in v narodnem oziru skrajno občutljivi. Za kar se Slovani ali Nemci dostikrat niti ne zmenijo, to povzroči med Italijani lahko največjo krizo. Prav posebno pa so občutljivi Italijani, kadar se gre za »provincie irredente.« Udari danes v Trstu Italijana za uho — jutri ti že grme vsi italijanski listi in parlament ima svojo debato. Ko bi papež — ne glede na to, da je sam skoz in skoz Italijan in očiten nasprotnik Slovanov — danes ugodil zahtevi glede staroslovenskega bogoslužja, kateri zahtevi Italijani strastno nasprotujejo, bi bila vsa njegova politika v nevarnosti. Njegova politika pa meri na to, da dobi od Italije kar mogoče koncesij in denarja in zato je bilo v napredu popolnoma izključeno, da bi ugodil želji južnih Slovanov, ki v cerkvi itak skoro nič ne štejejo. Tako so mi pojasnili zadevo višji duhovniki, ki so o stvari natančno poučeni in mislim, da ni vzroka dvomiti o njih besedah. Staroslovenskem bogoslužju se koplje sedaj grob. Sami ste krivi, da je do tega prišlo. Tudi Rim je samo toliko časa prešeren in ošaben, dokler se mu ne pokaže zob.«

Nadaljne navedbe tega pisma ne spadajo v javnost. Kar nam je sporočil popolnoma verodostojni pisatelj tega pisma priča jasno, kako je »Slovenec« varal javnost glede staroslovenskega bogoslužja in kako dobro so opravili svoje delo tisti ljudje, ki smo jih imenovali rablje staroslovenske službe božje.

— **Kupčija v cerkvi.** Fabriciranje molitvenikov je na Slovenskem evetoča obrt, pri kateri zaslužijo naši duhovniki toliko denarja, da ne vedo kam z njim. Poročali smo, kako je nedavno izdal špekulativen duhovnik nov molitvenik za šolarje in kako so katehete otroke silili, da morajo kupiti ta molitvenik. Naš nastop proti temu početju je izdal. Deželni šolski svet je prepovedal to usiljevanje molitvenikov in prisilil katehete, da morajo že prodane molitvenike vzeti nazaj. Klerikalce je to strahovito jezilo, toda morali so se vdati. S tem so prišli v veliko zadrege, zakaj napravili so tistih molitvenikov 40.000 izvodov. A dolgo niso bili v zadregi. Začeli so s prižnice agitirati za te molitvenike. Oni dan je v Cerknici sam dekan s prižnice opozarjal botre, naj birmancem kupijo za birmo prav ta molitvenik in v vso močjo jim je pihal na dušo, da so drugačna darila nepotrebna in da je potreben birmancem prav ta molitvenik. Cerkev je pač nehala biti barm božji in je postala štacuna, kjer delajo duhovniki kupčije z molitveniki. Pri ti priliki se je dekan tudi drugače izkazal skrbnega za — bisago. Povedal je, da ne sme noben boter peljati več kot dva birmanca k birmi. Časih so hoti imeli kar po šest in sedem birmancev. Zdaj se hoče to odpraviti. Če sme boter imeti le dva birmanca namesto šest ali sedem, je seveda treba več botrov in čim več je botov, toliko več je — ofra.

— **V nedeljo ni greh delati.** Tako je povedal župnik v Žabnici. In zakaj ni greh delati? Zato, ker pride ljubljanski škof Bonaventura v torek v Žabnico. Župnik je rekel: »Ako bodete delali v nedeljo slavoloke za škofov sprejem, ni greh!« Tedaj za škofa delati in se truditi, ni greh; če pa kmet mahne v nelnjo s koso po travi, je pa že frdman. Dvojna mera za greh. Če delaš potrebno zase, je greh; če delaš za škofa nepotrebno, pa ni greh. Radovedni smo, ali bodo napredni Žabničanje res šli tlako delat škofu in fajmoštru Čiku? Kakor čujemo, so že v več krajih sklenili, letos škofa ne pozdravljati, ne napravljati slavolokov itd. To je prav, to je prav moško! Škofu naj svetijo tiste zarjavele devičarice in pošklenfani devičarji!

— **Beneficijat Bernik v Domžalah.** Piše se nam iz Dom-

žal: O domžalskih razmerah in izgredih se je v raznih listih pisalo, vendar še nobeden list ni omenil onega moža, ki je največ kriv, da so postali tukajšnji Nemci tako prevzetni, da mislijo, da imajo že tudi v cerkvi vso oblast. Ta mož je naš podjetni beneficijat Bernik. Takoj ko se je tu namestil, se je lotil z veliko vnmemo nabiranja denarjev za ustanovitev samostojne župnije, kajti v tako lepem in prijaznem kraju bi bilo vendar veliko lepše pasti in striči svoje ovčice kot župnik — kakor pa kot navadni beneficijat. Kot tak je od svojih ovčic tako odvisen, da, ako se tem zameri, lahko zadržnejo svoje mošnjčke in ker drugih dohodkov nima kot prosta darila, bi moral pobrati svoja šila in kopita ter oditi. Kako izpade v takem slušaju običajni »ofer«, o tem bi lahko povedal bivši beneficijat Strupi, kateri je, ko bi se moral pričeti osnanjeni »ofer«, dolgo čakal, toda nobenega ni bilo darovati; šele na glasno vprašanje: »Ali ne bo nobenega?« se jih je dvignilo nekaj, kateri so se bali njegovega sovraštva, da so se njegovemu pozivu odzvali in darovali. Tu bodi povedano, da je imel Strupi svoje slabosti, vendar prodal se ni. Ko pa je padlo Berniku nekaj sto kronc od dveh bogato pogrnenih tirolskih miz za ustanovitev župnije, je ta mož takoj uvidel potrebo, da se mora kakim 20 Nemcem, ki slovensko ne razumejo in sploh v cerkev ne zahajajo in tudi k nemškimi pridigam ne bodo po drugega zahajali kot demonstrirati, nemško pet in pridigovat, in to na isti lepi slovenski Gorišici, katero je zgradil s svojimi žulji domačin, kmet in delavec, katere nazivljejo naši Nemci berače. Iz zapiskov Strupija in tudi svojih se g. Bernik lahko prepriča, koliko so prispevali domačini k zgradbi cerkve, pokopališča in ustanovi župnije ter notranji opravi cerkve — v gotovini in s tlako. Prišel bo do prepričanja, da bi bil dosegel svoj cilj tudi brez podrepovanja Tirolcem, ako pa so g. Bernik hoteli narediti kšeft, bi bili lahko dosegli več. Pojasnite nam, koliko od nabranih 12000 K so darovali kranjski berači, koliko pa nemški veljaki, da bomo vedeli nemško radodarnost po vrednosti ceniti. Minolo nedeljo je žugal beneficijat vsakemu s sodnijo, kdor bi se predzrnil pri božji službi kaknega Tirolca žaliti. Do tega ne pride in se kaj takega ne zgodi, kajti do surovosti in nasilnosti nas tudi to ne pritira, da naš dušni pastir našo slovensko cerkev nemškim nacionalcem za nekaj sto kronc prodaja. Torej Vaše žuganje in naročitev žandarjev je bilo popolnoma odveč, govorila pa bode bera in ofer vsaj pri zavednih ljudeh.

— **»Slovenec« in »Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev«.** Pohlevno društvo slovenskih književnikov in časnikarjev je v zadnjem času, kakor se kaže, pobožnemu »Slovencu« najhujši trn v peti. Pri vsaki mogoči priliki se obregne vanj in razlije nanj žolč svojega gneva in sovraštva. In vendar mu društvo ni storilo ničesar žalega, — razen ako že samo njega obstanek smatra »Slovenec« za žalitev. Opetovano smo že naglašali, da je »Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev« nepolitično in ima v prvi stvari človekoljuben namen. Takoj sprva se je hotelo postaviti na nestransko stališče; dokaz tega je to, da so se novice o ustanovitvi društva pošiljale tudi »Slovencu«. Toda človekoljubni »Slovenec« teh novice ni priobčil ter s tem pokazal, da ni samo nasproten društvu kot takemu, marveč da je neizprosno sovražnik vsakemu stremljenju, ki bi merilo na to, da bi se organizovali književniki in časnikarji, se emancipovali od varštva raznih faktorjev ter si ustvarili krepko gmočno zaslobo. Taga si seveda ne upa javno povedati, zato napada naše društvo, češ, da je strankarsko. Gospoda, ali morete v to navesti samo en najmanjši dokaz? Ako je v vas samo še iskrica poštenja, morate priznati, da so vaše trditve grda laž in

natolcevanje. Sicer pa je nam docela vseeno, v katero kategorijo nas uvršča brumni »Slovenec«, ker vemo prav dobro, da njegovi pristaši ne bodo darovali društvu niti enega vinarja, ako bi bilo naše društvo še tako pogodu šenklaškimi gospodom. »Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev« mrzé iz dna duše gospodje okoli »Slovenca«, zato jih jezi, da se društvo krepko razvija, in tare jih bleda zavist, da se javnost zanima zanj in je tudi gmočno izdatno podpira. In častiti duhovni in neduhovni gospodje dajejo duška svoji jezi in zavisti s tem, da o društvu kriče, da nesramno »fehtari«. To si upajo storiti ljudje, ki sami skoro noč in dan lazijo okrog z žvenkljajočim nabiralnikom in skušajo iz ljudstva izprežati zadnji novec — ne morda v kake dobrodne ali človekoljubne namene, marveč edino zato da napolnijo svoje vsekdar nenasitne žepe. Pač precejšnje porcije impertinence je potreba, da se dolži s take strani, ki ima v tem oziru toliko maela na glavi, »fehtarije« eminentno človekoljubno društvo, ker vabi k pristopu svoje somišljenike in nabira darove za bednega in nesrečnega pisatelja! Podravskega skoro gotovo ni liberalca, no, mi tudi nismo vprašali po tem, ko je nas prosil pomoči. Naši somišljeniki so na naš poziv segli v žep in mu pomagali. Kaj ste pastori vi, klerikalna gospoda, ki imate vsekdar na jeziku krščansko ljubezen in usmiljenje? Nič in nič! Podravskega bi lahko gladu in bede umrl, ako bi se zanašal na pomoč takih poštenjakov, kakor ste vi! Fej, takšnim farizejem! »Slovenčevim« urednikom seveda tudi ni prav, ako bi se strnilo »Pisateljsko podporno društvo« z »Društvom slovenskih književnikov in časnikarjev«, češ, da so liberalci poblepni po denarju, ki ga ima prvo društvo. Ne maramo odgovarjati »Slovencu«, povemo pa: Dokler ne dokažete, da je samo en vinar od vsote 18 000 K, kijo ima »Pisateljsko podporno društvo«, došel iz klerikalnih rok, dotlej tudi gospoda »Slovenčeva«, nimate pravice se vtikati v stvari, ki so zgolj interna zadeva društva samega!

— **Draga zabava.** Iz Škofje Loke se nam poroča: V ljubljanski bolnišnici je umrl v torek 13. t. m. bivši nunski oče Fik. Brumne škofje-loške nune so nagnale vse samostanske šolarice v Ljubljano k pogrebu. Zameriti bi sicer ne bilo toliko, če bi se zgodil ta izlet na stroške nun. Toda bogaboječje nune so ukazale učenkam iti v Ljubljano k pogrebu na lastne stroške. To je nedopustno, da nune učenske javne ljudske šole tako vpregajo za klerikalno stafažo. Slavne šolske oblasti naj tem pobožjakinjam, kakor tudi sedanjemu katehetu Janen, malo bolj gledajo na prste, drugače si bodo te ženske upale še več. Ta samostan poleg ponemčevanja skrbi za najskrajnejše poneumnjevanje deklet. Do kdaj pojde še to naprej?

— **Iz Idrije** se nam piše: Onim gospodom, ki se jeze, da ne odgovarjamo na »Slovenca«, izjavljamo: 1.) Naš namen ni izzivati polemiko, ampak samo beležiti najvažnejše politične pojave. 2.) Anonimni »Slovenčevi« dopisniki nas ne morejo razžaliti; podobni so psu, ki se zaganja v luno. Po vedno se ponavljajočem refrenu »od lemenata« se nam sicer sdi, da poznamo dopisnika, ki se pri takih napadih z veseljem spominja onih sladkih časov, ko je ponoči uha jal iz lemenata jest prepovedan sad; pa dotični gospod bo nam že verjel, da bi bilo pod našo častjo, odgovorjati človeku, ki zahteva od nas, da bi bili morali za skledo leče prodati svoje prepričanje, in ki je tako zabit ali pa tako sloben, da niti najnavadnejše ironije ne mora ali pa neče razumeti. Kdo bi se neki prerekal s človekom, ki vkljub svojim žegnom laže, da klerikalcem ni šlo za politiko, da njihovi kandidati niso bili klerikaleci itd.?! 3.) Da gospodom, ki smo jih ovekovečili s svojim dopisom, nismo delali krivice, pač najbolj spriduže dejstvo, da jih »Slovenec« ščiti s tako vnmemo in da so bili sami

»Slovenca« strašno veseli. To je nam v popolno zadoščenje 4) Tistim, katerim se pa zdi nastop proti dezertarjem preradikalen, bodi povedano, da so čisto navadne šalobarde. G.

— **Občinske volitve v Šoštanj.** Piše se nam: Kakor smo že včeraj poročali, zmagali so Slovenci v tretjem in drugem razredu, dočim so v prvem razredu kakor lani, zmagali Nemci z enim glasom večine. Nemce sta hotela takrat rešiti župnik Govedič in tajnik okrajnega glavarstva v Novem mestu, Demšcher. Mož je pač dolgo pot zastoj napravil in s svojim izzivalnim nastopom le pokazal, kako močno sovraži Slovence, in to kot politični uradnik na Kranjskem. O župniku Govediču bi bilo tega splošno znanega svinjarja ni bilo kaj boljšega pričakovati. Toda tokrat se je zmotil; volilna komisija ga namreč ni pripustila k volitvi, ker se ni izkazal s potrebnimi pooblastilom. Sramotno jo je moral popihati pod splošnim zasmehom in ploskanjem zbranih slovenskih volilcev. Značilno je, kako je »Slovenec« priklil, da je Govedič katoliški duhovnik. V svoji brzojavki je zapisal samo »Govedič odklonjen«. 99% »Slovenčevih« bralcev seveda ne ve, da je Govedič župnik.

— **Imenovanje.** Absolvirani pravnik g. Vinko Borštnar je imenovan konceptnim praktikantom pri politični upravi na Kranjskem.

— **Na naslov c. kr. poštne direkcije v Trstu.** Prva zadeva vsake poštne uprave je, da skrbi za kar največjo točnost pri dostavljanju poštih pošiljatev, saj vendar pošiljalci plačajo poštino. Pogodba se pač glasi: Plačam točno, za-to dostavijo točno. Za točnost pa je treba v Avstriji povsod jezikovno kvalificiranih uradnikov. To pa menda ne velja pri poštni ambulanci Dunaj—Trst. Tu so nastavljeni sami Nemci kot ambulančni poštni uradniki, ki niso zmogni jezika dežel, kjer jim je ambulanco oskrbovati. Jezikovno kvalificirani Slovenci, navzlic prošnji ne dobe ambulančne službe. To neznanje deželnega jezika rodi vse polno nedostatkov in kričeh krivic pri dostavljanju, osobito časnikov in nakaznic. Tako n. pr. — da navedemo nekaj slučajev iz sto — se časniki na Spodnjem Štajerskem, v okolici Trsta ter celo v Logatecu in drugih krajih! mnogokrat zavozijo, da jih adresati dobé eden ali dva dni prepozno. To je nečuvstva in neoprostna hiba. — Naravnost škodljivo pa je nepravilno dirigiranje nakaznic. Nakaznica, pravilno naslovljena v Kapelo pri Radencih je šla — v Rumo na Slavonskem, dasi mora vsak na slovenskem ozemlju službojoči poštni uradnik vedeti, da je ta kraj na Spod. Štajerskem. Ne samo, da je adresat denar prepozno dobil, moral je odpošiljatelj vnovič trošiti poštino. Ko je vsekakor za poštno upravo škandalozno. Kaj misli slavna direkcija, da se bodemo nemškimi uradnikom na ljubo na slovenskem ozemlju učili nam od Nemcev oktroiranih nemških krajevnih imen! Ta bi bila lepa! Torej red in jezikovnim okrajem uradnike, ki so dotičnega jezika zmogni in poznajo slovenska krajevna imena, ki so edino prava. To pravico smemo tembolj zahtevati, ker jo plačujemo.

— **Za pisatelja Podravskega** je nam poslal g. Andrej Uršič, posestnik in gostinčar v Il. Bistrici, nabranih 5 K. Iskrena hvala! — Doslej je »Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev« poslalo Podravskega od nabranega denarja 640 K. v blagajni pa se še nahaja okoli 150 K. Ker je dobil odbor poročilo, da je Podravskega tako hudo bolan, da bo težko okrevaj, je sklenil, uvaževaje, da je s poslanim denarjem Podravskega za dlje časa preskrbljen, da se preostali znesek zanj plodonosno naloži in se mu izplača, kadar bo zopet potreboval podpore. S tem pa seveda ni rečeno, da bi se ne sprejemali nadaljni prispevki. Ravno nasprotno! Slej kakor prej prosimo vse plemenite in rodoljubne Slovence, naj ne pozabijo na bednega Podravskega. Darila sprejema g. Rasto Pustoslavšek, tajnik »Društva slovenskih književnikov in časnikarjev« v Ljubljani.

— **Koslerjev vrt** utegne postati jutri, povodom velike ljudske veselice pevskega društva »Ljubljana« rendezvous, prostor vsaga boljšega občinstva ljubljanskega. Odbor zgorajšnjega društva potrulil se je resno, da s to prireditvijo zadosti vsem, še tako razkošnim zahtevam cenjenih posetnikov. Poleg izbrano sestavljene pevskega programa,

— **Dalje v prilogi.**

ima jako izbran spored vojaška godba. Ples, šaljiava pošta, otroške igre, arečolov, ljudska zabavališča, kegljanje na dobitke itd. nudilo bo občinstvu kar največ zabave. Upamo tedaj, da ostane parola narodnega občinstva ljubljanskega za jutrišnji dan: vse na Koslerjev vrt.

— **Damski komité** za Prešernovo veselico tvorijo te-le dame: Predsednici: gospa Franja dr. Tavčarjeva in Milica Hribarjeva. Načelnice posameznim odsekom: gospa Aurova, gospa dr. Bleiweisova, gospa Dimnikova, gospa dr. Ferjančičeva, gospa Franketova, gospa Gartnerjeva, gospa Govekarjeva, gospa Grobelnikova, gospa dr. Hribarjeva, gospa Jebačinova, gospa dr. Jenkova, gospa Juvančičeva, gospa Kačičeva, gospa dr. Kokaljčeva, gospa Koblerjeva, gospa dr. Kušarjeva, gospa Leustekova, gospa Lozarjeva, gospa dr. Majaronova, gospa ing. Pavlinova, gospa Pintarjeva, gospa Prosenčeva, gospa Šubičeva, gospa dr. Travnarjeva, gospa dr. Trillerjeva, gospa Zajčeva, gospa dr. Zbašnikova, gospa dr. Zarnikova, gospa dr. Zupancova in gospa Zupančičeva.

— **Razstava risarij** učencev obrtno-nadaljevalne šole je bila tudi letos binkoštni praznik v St. Vidu pri Ljubljani. Razstavljenih je bilo iz prvega tečaja (učitelj G. Gorjup) 110 listov, iz II. tečaja a (učitelj G. A. Arko) 90 listov in iz II. tečaja b (učitelj G. A. Lenarčič) katerega obiskujejo prostovoljno sami absolventi obrtno-nadaljevalne šole, 45 listov in 30 lepih detajlov iz prostoročnega, geometričnega, konstrukcijskega, projekcijskega, strokovnega risanja in risanja po naravi. Toliko listov je bilo pa strokovnjakom še na razpolaganje v mapah, ker je prostor premajhen, da bi se mogli vsi razstaviti. Zanimali so strokovnjake zopet najbolj detajli, t. j. v naravni velikosti risani mizarški, ključarski in drugi objekti, ob katerih se učenci za praktično življenje največ nauče. — Razstavo je obiskalo mnogo domačinov. Pa tudi iz drugih krajev, osobito iz Ljubljane, so prišli razni prijatelji šole, četudi je bilo vreme jako čemerikavo. Med temi so bili gg. deželni šolski nadzornik Fr. Levec, ravatelj umetno-obrtno strokovne šole Iv. Šubic, podobar Zv. Vurnik iz Radovljice i. t. d. — V to šolo se je vpisalo 167 učencev, od katerih je koncem leta ostalo še 144 in sicer v pripravljalnem tečaju 70, v I. tečaju 31, v II. a tečaju 19 in v II. b tečaju 24. Pri pouku je bilo povprečno vselej navzočih 89%. Napredek je bil tudi precej poveljiv. V pripravljalnem tečaju, kjer se zbirajo učenci od vseh vetrov in je bilo med njimi tudi nekaj analfabetov, je bilo sposobnih 35 in nesposobnih 35. A v I. letniku je že bilo sposobnih 25, nesposobnih pa 6, v II. letniku a sposobnih 18 in nesposobnih 1, a v II. letniku b vseh 24 sposobnih. Dodamo naj še, da je bilo izmed 144 učencev 108 mizarjev, 16 ključarjev, kleparjev in kamnosekov, 14 krojačev, čevljarjev in sedlarjev, 5 kovačev, kolarjev, sodarjev in 1 mesar.

— **Nov zdraviliški zavod.** Minoli teden se je otvoril nov zdraviliški zavod „Hygiea“, čigar ustanovitev se je splošno posredovala z veseljem, ker odgovarja davni in jako občutni potrebi. Zavod je nastanjen na Elizabetni cesti v posebnem poslopju tik Jozefinuma. Prirejen je elegantno in z vsem komfortom ter je opremljen z najmodernejšimi aparati. Zdravljenje se vrši na hidropatični ali elektropatični način, s kopelmi električnih luči, z električnimi kadnami kopelmi, s kopelmi s tekočo ogljikovo kislino, z masažo itd. Zavod ima seveda zdravniško vodstvo. Novi zavod je za Ljubljano važna zdravstvena pridobitev in zato opozarjamo nanj občinstvo.

— **Veselica šišenskega „Sokola“ za javno telovadbo,** ki se vrši v nedeljo, dne 2. julija na Koslerjevem vrtu, se v slučaju neugodnega vremena prestavi na naslednjo nedeljo.

— **Na Golico!** Glavni oddelek izletnikov odhaja k slavnosti otvoritvi Kadilnikove koče jutri v nedeljo z vlakom ob petih zjutraj. Planinci in prijatelji planinstva, udeležite se mnogobrojno te slavnosti.

— **Slovenskega planinskega društva podružnica za Kranjski okraj** vabi člane podružnice k slavnosti otvoritvi koče na Golici, ki bo to nedeljo dne 18. t. m. Odhod z vlakom v nedeljo zjutraj ob 5 uri 48 m. Ob 11. uri dopoldne bo na vrhu sv. maša. K otvoritvi pride, kakor čujemo, veliko število koroskih Slovencev, kakor tudi drugih članov in upamo, da bo tudi naša podružnica, kakor dosedaj, vrlo zastopana. V nedeljo, dne 25. t. m. ima odbor podružnice v zvezi z osrednjim odborom na Stolu ogled radi stavbe podružnične koče. Člane, ki jih stvar zanima (po-

hitelo se bode tudi na vrh Stola), vabimo najljubše k pridružitvi. Odhod v soboto dopoldne z vlakom ob 4 uri 54 m. Na praznik sv. Petra in Pavla je izlet na Višarje. Odhod v soboto dopoldne z vlakom ob 12. uri 38 m., komur pa bi o tem času ne bilo mogoče, naj odide z vlakom na večer ali pa s ponočnimi vlaki. Dotičnike, ki bi želeli prenočiti, prosimo, da v svrhu naročitev prenočišča to prijavijo društvenemu predsedstvu ali tajništvu do nedelje 25. t. m. Pri neugodnem vremenu se poslednja dva prijavljena izleta opustita oziroma preložit za dan preložitve prijavi pozneje.

— **Umri** je v Hotederšici pri Logatcu g. Rado Plešnik, večletni gospodar društva „Naprejek“ v Gradcu. Pokojnik je bil krepak značaj in zaradi narodne zavednosti med graškimi Slovenci splošno priljubljen.

— **Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja logaškega** je izvolilo za častna člana tega društva gosp. Karla Dermelja, nadučitelja v pokoji v Cerklji in g. Josipa Bénédeka, nadučitelja v Planini.

— **Meščanske šole na Kranjskem.** Na Kranjskem imamo doslej le eno meščansko šolo. Šola je na Krškem, ustanovila jo je zasebna munificenca. Učni jezik na tej meščanski šoli je — nemški. Slovenskemu jeziku je odkazano jako ponižno mesto. Trajni in neštetočrat obnovljeni zahtevi po ustanovitvi slovenskih meščanskih šol na Kranjskem se končno, kakor kažejo znamenja, le ustreže in tako izpolni vrzel, ki je dolgo zevala. Kakor smo poizvedeli, se namerava ustanoviti v bližnji bodočnosti dve meščanski šoli, eno v notranjskem središču v Postojni, eno pa v Ljubljani. Meščanske šole imajo po predpisih državnega zakona nalogo, podati svojim gojencem izobrazbo, ki sega preko učnih ciljev, stavljenih ljudskim šolam, vpoštevajoč pri tem zlasti tudi potrebe obrtovenih krogov ter kmetijske potrebe, nadalje morajo podajati meščanske šole predizobrazbo, potrebno za učiteljske in one strokovne šole, ki ne predpostavljajo srednješolske izobrazbe. Državni zakon podaja le nekaj obris učnega načrta, v čigar mejah se naj sestavljajo konkretni učni načrti posameznih meščanskih šol. Ker državni zakon izrecno poudarja, da je ob sestavi učnega načrta posebno v oziir jemati potrebe obrtovenih krogov, je članom komisij, ki bosta ukrepali o učnih načrtih za meščanske šole v Ljubljani in Postojni dana ugodna prilika, da opozore in se zavzamejo za praktične potrebe trgovskega in obrtnega stanu. Na Češkem so meščanske šole, ki imajo, ustrezajoč individualnim potrebam dotičnih krajev, deloma bolj trgovski, deloma bolj obrtni značaj. Če pri nas še ne bo mogoče zavodov specializirati v toliki meri, kakor na Češkem, ker bo treba vpoštevati potrebe splošnosti, naj se v novih meščanskih šolah vsaj poskrbi za to, da bodo imeli učenci priliko, dobiti splošen pregled o zakonih, ki jih trgovci in obrtniki potrebuje dan na dan v praktičnem življenju. Vzemimo le obrtni red, davčne zakone, trgovski zakonik, zakon o varstvenih znamenjih, patentne zakone itd. Tudi bi bilo poskrbeti za pouk v narodnogospodarskih vedah, o carini, o trgovinskih pogodbah. Celotno obrtno-nadaljevalnih šolah, ki imajo slabšeji material in v katerih se vrši pouk v kaj neugodnih razmerah, se pričinja — seveda v skromni izmeri — uvajati pouk v teh strokah. In poizkusi se niso ponesrečili. Potem pa je umestno, da se tudi pouk v zemljepiju priredi primerno dejanskim potrebam obrtnega stanu. Za trgovca in obrtnika je bora malo vredno, ako mu je znano natančno število prebivalcev raznih stolnih mest, ako zna naštet priroke reke Orinoko. Važno pa je zanj, da pozna dobavališča, gospodarsko produkcijo, valuto i. t. d. Tudi naj se ne pušča v nemar, da skoro dobimo višjo trgovsko šolo v Ljubljani, ki bo gotovo tudi računalna na absolutne meščanskih šol. V tem pogledu bi bilo skrbeti za tak ustroj meščanskih šol, ki bi omogočal prestop v višjo trgovsko šolo. Želimo iskreno, da se novi meščanski šoli uredita v skladu z našimi potrebami in da učni načrt ne bo narejen kar po običajni šabloni. Prepričani smo, da tudi učna uprava potrdi praktičnim potrebam naše dežele ustrezajoč učni načrt. Samo treba pojasniti ji, česa nam treba!

— **Podpora po milijarji in toči.** Na Dolenjskem, kjer je lani toča in suša, letos pa epidemija zadala itak ubožnemu prebivalstvu občuten udarec, se je delila te dni državna podpora, pa z dvojno mero. V dokaz bodi sledeče: V Gor. Straži leži neka rečna, od zadnje bolezni onemogla ženska brez vseh sredstev. Preje se je preživljala z delom svojih rok — mož ji je odšel v Ameriko — sedaj pa leži že od začetka maja skoraj nepretrgoma v postelji, oziroma je za delo nesposobna. Ta ženska ni dobila nobene podpore, akoravno se je moralo vedeti, da je je nad vse potrebna. Tudi tam prek Krke je občina Prečna v prav za-

lostnem stanju in je trpela lani in letos veliko, a dobila ni niti solda od nikoder. Nasprotno pa je občina Šmihel dobila podporo za vse svoje na milijarji zbolele žrtve. Prav je, da dobi občina Šmihel podporo, zahtevati se pa tudi sme, da se deli tudi drugod v isti meri. Pa ne da bi igralo kako osebno prijateljstvo, tukaj svojo važno vlogo? O priliki bomo še spregovorili o tem!

— **Nesreča.** Gostilničar Juršič iz Dolže pri Novem mestu se je v torek zvečer pozno v noč vračal iz Gaberja proti domu z vozom, v katerega sta bila vprežena dva konja. Na neki strmini je voz sadel od drevja, da je konjema spodrsnilo in da je vse skupaj padlo v 18 metrov globoko s deževnico napolnjeno grapo, kjer so Juršiča dobili s popolnoma razbito glavo ležati pod konjema, ki sta bila oba težko poškodovana.

— **Okrajna bolniška blagajna v Postojni** nas prosi za objavo naslednjih vrst: V dopisu „Glas iz Senožec“ v št. 133 „Slov. Naroda“ pomiluje gosp. dopisnik one bolnike, ki so člani okrajne bolniške blagajne. V dolgovestnih odstavkih objavlja neko zadevo in kritike postopanje blagajne. V pojasnilo moramo navesti sledeče: Dopisnik sam priznava, da mu je znan naš statut; moral bi torej vedeti, da sme bolnik klicati tujega zdravnika le s privoljenjem načelnikstva blagajne, ali v nujnih neodložljivih slučajih. Kam bi prišli, ako bi vsak bolnik za najmanjšo bolezen poklical kar zdravnika „specialista“. Da okr. zdravnik v Senožcih, kateri zdravi naše člane, ni spoznal bolezni, menda ni naša krivda. Naš statut določa, da mora potrditi bolezen, oziroma nesposobnost za delo blag. zdravnik, ali pa za to postavljeni zaupni mož Bolnik nam ni poslal nobenega potrdila; kako mora potem zahtevati izplačilo podpor? Da bi ustvarjali za posameznike posebno določila, v to niso poklicani. Res je, da bolniške blagajne niso tu, da bi veksale svoj rezervni fond, marveč, da podpirajo svoje člane. Naša okr. bolniška blagajna obstoji 16 let, ima letnega prometa povprek 20.000 K a si je do sedaj nakopičila ogromen rezervni fond celih 4000 K. Ta rezervni fond pa se ni nakopičil iz rednih prispevkov, nakopičil se je marveč po večini iz raznih vplačanih glob. Iz tega je pač razvidno, da blagajna ne kopiči rezervni fond, marveč skrbi za svoje člane. Gosp. dopisnik naj bode uverjen, da izhajamo s kmeti in ubogimi delavci veliko lažje, kakor z njegovimi „akademski naobraženimi ljudmi.“ Prvi vsaj vpoštevajo naše dolžnosti in zahtevajo le to, kar jim gre po postavi, a drugi je zahteval, da se ga zavaruje za veliko višjo dnevno, kakor je mogoča, akoravno se mu je naznanila tozadevna določba; zahteval je za svojo osebo, da se ustvari izjemna določila. Kar se tiče drugih izvajanj v omenjenem članku, nas ne brigajo, omenjamo le, da stojimo v zvezi z onimi g. zdravniki, kateri lečijo naše člane le v toliko, kolikor nam predpisuje zakon; da bi katerega jemali v posebno zaščito, nam ne pride na misel. Okrajna bolniška blagajna v Postojni.

— **Davka proti bencin** se utegne nabavljati proti posebnemu dovolilu pristojnega finančnega ravnateljstva za sledeče namene: za industrijalne namene kot raztopilo ali kot ekstrakcijsko sredstvo (kemične pralnice), za proizvajanje gorkote, za motorske obrate in motorska kolesa, za znažitev petrolejskih predorov. Dovolila se izdajajo za dobo enega leta in se glase na določeno množino bencina. Dovoljena letna množina se sme nabavljati sukcesivno po potrebi, ali ne manj kakor 100 kg na enkrat. Stranke, ki rabijo bencin za trajne potrebe, ravnajo previdno, ako vlagajo prošnje za nadaljno dovolitev, predno poteče leto, kajti sicer se izpostavijo nevarnosti, da morajo plačati za ostalo zalogo odpadajočo porabnino. Prošnje za davka proti bencin so koleška proste. Ako se uporablja bencin v obrtnih podjetjih, je vlagati predmetne prošnje pri oni trgovski zbornici, v katere okolišču se nabaja podjetje.

— **Vodja celjskega okrajnega zastopa** je neki dr. Lehman, pristanski, naduto-nemški uradnik, prusofil vrve vrste. Slovenski jezik zapostavlja, vsem občinam vsiljuje nemščino in uraduje le nemški! Delovanje bivšega slovenskega celjskega okrajnega zastopa ga bode v oči, zato je natvezil pred kratkim tajniku c. kr. kmetijske družbe v Gradcu „grozodejstva“, katere je bivši zastop storil Nemcem. Istina pa je, da je slovenski okrajni zastop celjski v svojem 15letnem delovanju storil prav mnogo za izboljšanje občinskih in okrajnih cest, dočim sedanjí vodja le na to dela, da bi Slovence odjedel tisto mrvice pravic, ki so si jo s tolikim trudom pridobili. Sklep plenarne seje z dne 25. junija 1901 se še do danes ni izvršil, kar je krivo zavladačanje štajerskega stavbnega urada in dr. Lehmana. Proč s takim vodjem okrajnega zastopa!

— **Pfirmerjeva kandidatura.** Mariborsko obrtno društvo je imelo 14. t. m. zelo vzharno zborovanje, na katerem se je predstavil državnozborni kandidat, župan Pfirmer. Francelj Girstmayr je rekel, da je Maribor izgubil ves svoj vpliv v štajerskem deželnem zboru, a sedaj naj še dobi Maribor svojega zastopnika v državnem zboru iz Grada. Kandidat Pfirmer je med drugim zahteval, da se morajo nemški uradniki učiti slovensko, da jih bo mogoče nameršati v slovenske okraje. Nadalje je obljubil, da bo v državnem zboru — seveda, ako pride vanj glasoval proti nemško-slovenskigimnazijiv Celju. — Neki Wolfram je napadal nemško ljudsko stranko, posebno pa Pfirmerja, češ, da med važnimi razpravami v deželnem zboru sedi v kavarni ter tarokira.

— **Na lovu se je po ne-predvidnosti ustreli** pri Irdningu na Gornjem Štajerskem bivši gubernator nemške Afrike, dr. pl. Wissmann.

— **V cestnem jarku** so dobili mrtvega posestnika in gostilničarja Vindiš iz Grajene pri Ptuj.

— **Za slov. Rož.** Iz Celovca se nam piše: Zanimanje za Rožane, ki so najzvestejši pristaši slovenske stranke na Koroskem in za njih rešiteljico slov. šolo v St. Jakobu v Rožu med nami Celovčani vedno bolj narašča. Ustanovil se je pričetkom aprila celo „beraški klub“ ali po korosko „barašč“ klub pri Cavniku v Celovcu, z namenom, da nabira in berači še tako male vsotice za šentjakobsko narodno šolo. Čeravno se nabira po beličih in se prejemajo celo tudi stare obrabljene poštne znamke, se je nabralo od aprila že 50 K in prihodujo nedeljo 18. t. m. ponese „barašč klub“ prvih 5000 beličev slovesno v St. Jakob. S tem izletom hoče beraški klub tudi zbuhati zanimanje za Rož. Z „berači“ pojde tudi celovško tamburaško društvo „Bisernica“, ki bode skupaj z pevci beraškega kluba in s pomočjo šentjakobskega pevskega društva „Rožice“ napravilo v „Narodnem domu“ v St. Jakobu domačo zabavo. Ker se bode na ta dan blagoslavljal Kadilnikova koča na Golici, vabimo kranjske hribolazce, naj jo krenejo čez Roščico ali skoz Kladje v St. Jakob. Upamo, da ne bode nikomur žal, ako malo spozna naše fletne in vedno vesele Rožane. Okoli poldneva si ogledamo Celovčani skupno dela pri predoru v Fužinah (Podroščico), zvečer pa se peljemo na „grota“ (lojtrah) v Vrbo. Vozov v Vrbo ali na Brnco je v St. Jakobu dosti na razpolago. Sicer se pa sedaj pri lepem luninem svitu tudi lahko na večer gre čez Roščico in rabi dober pešec iz St. Jakoba do Jesenic jedva 3 in pol ure.

— **Stenski zemljevid poknežene grofije gorisko-gradišanske s Trstom in okolice** je izdala goriska tiskarna A. Gabršček v Gorici. Mera 1:75.000 Cena 9 K. Zemljevid je popolnoma slovenski in so navedena mairskaka slovenska krajevna imena, pri katerih smo doslej vedeli le italijansko označitev. Zemljevid je silno natančen in dela vso čast založništvu. Naj bi se pridno segalo po njem, ker je cena 9 K uprav minimalna za tako izborno delo.

— **Gojenci istrske kmetijske šole v laški uniformi.** Značilno, kak duh veje v istrski deželni upravi, je to, da nosijo gojenci zavoda „Istituto Agrario Provinciale“ uniforme, kakor jo nosijo vojaški gojenci v Italiji. In ta deželni zavod se vzdržuje z ogromnimi stroški cele dežele. Seveda je namenjen le Lahom!

— **Odbor društva slovenskih dijakov upodob. umetnosti „Vesne“ na Dunaju** opozarja vse one dijake srednješole, ki želijo v letu 1905/06. vstopiti v katereisibodi umetniško šolo ali visoko šolo, da daje v tem oziru po § 2. društvenih pravil brezplačno informacije. Kdor želi brez kakršnegakoli pojasnila, naj se obrne pismenim putem na odbor „Vesne“. Društveni naslov: Dunaj III/I Thongasse 10.

— **Preselitev.** Svojo zaano, dolgo let se v Koširjevi hiši (Stari trg št. 3) nabajajočo kramarijo premestil je g. Ivan Češnovar sedaj v svojo lastno hišo na Starem trgu št. 16.

— **Kolo zamenjal** je 8. t. m. neznan zločinec v večji hiše št. 6. v Selenburgovih ulicah. Pustil je svoje slabo, ki je brez verige (na pogon), vzel pa prav dobro „Diana-Dürkopp“-kolo št. 24. Dotičnik je kmečki fant star kakih 22 let. Kdor bi mogel o tem tatu dati kaka pojasnila ali če bi kod zasledil kolo, naj blagovoli to naznaniti upravništvu „Slovenskega Naroda.“

— **Nepoštota služkinja.** Do včeraj popoldne je služila pri g. Alojziji Končini v Metelkovih ulicah št. 4 18letna Marija Lavrenčičeva

iz Sostre pri Sežani. Popoldne je nadomada odšla iz službe, a za njo so pa pogrešili tudi nekaj obleke in 30 kron denarja. Ko jo je nadstražnik Papler sasilil in aretoval, se je pri nji dobilo le še 29 K denarja. Med tem časom, kar je bila Lavrenčičeva pri Končini v službi, pogreša ta 121 kron denarja, katere je najbrže tudi aretovanka izmaknila. Oddali jo bodo c. kr. deželnemu sodišču v preiskovalni zapor.

— **Goljufica se pojavlja** tudi na Koroskem. Kakor smo že poročali, je nedavno prišla k dvema strankama v Vodmatu neka 25 do 30 let stara ženska, in vzela mesečno sobo s pretezo, da bode prišla neka komtesa iz Zagreba sem porodit. „Dvornica“ se je na isti način pojavila dne 5. t. m. tudi v Železni Kapli. Prišla je k ondotni babici Mariji Karnerjevi, je rekla, da se piše Elizabeta Rumminger in je v službi pri grofu Rudolfu Nelinsyju v „Neumarktasse“ v Ljubljani in da pride komtesa tja porodit, ako bi se dobilo primerno stanovanje. Ta jo je peljala k jetničarjevi ženi Suzani Kuratovi, kjer sta najeli stanovanje za komteso. Dozdevna Rummingerjeva je bila potem tam par dni na hrani in stanovanju, a ko je odšla na „izprehod“, je izvalila nekaj denarja in obleke, potem pa izginila za vedno. Navedenka je zelo rdečega, pegastega obraza, svetlorjavih las in govori nemško, slovensko, hrvatsko in češko (v Ljubljani je rekla, da zna tudi laško).

— **Ustrelil se je danes zjutraj** v nekem tukajšnjem hotelu bivši Aurov potnik Ivan Juvan, rojen 1863. leta v Zagorju in tja pristojen. Navedenec je včeraj, ko so mu prišli na sled, da je pogoljufal okoli 500 K, izginil in okoli 10. ure zvečer prišel v hotel in se v sobi znotraj zaklenil. Ko so ga danes ob 1/4 na 7. detektivki poklicali, je rekel, da takoj odpre, a par momentov potem so čuli slab pok in takoj vedeli, pri čem so. Razbili so okno in tako prišli v sobo, kjer so našli Juvana ležati poleg postelje, ki je na desnem senu nekoliko krvavel. Na lice mestna poklicani policijski zdravnik g. dr. Illner je mogel konstatovati le še smrt. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Nesrečnega se preje ni nikoli zaklenil v sobo in je bil že sinoči zelo pobit. Neka stranka je čutila, da je skoro celo noč hodil po sobi in nekaj mrmljal med seboj. Vlistnici se je našla vizitka, na kateri piše, da naj se mu oprostí, ker je to storil, in poudarja, da mu ni več živeti in si je moral vzeti življenje. Bil je vdovec in je zapustil 5 nepreskrbljenih otrok.

— **Pogreša** se od 12 sušca t. l. 43letna delavčeva žena Jožefa Lichtauterjeva. Navedenka je prišla iz Homberga ob Renu obiskat svojo staro mater v Beljak, pri kateri se je zadrževala pet dni. Potem pa rekla, da gre zopet nazaj, kamor pa ni došla. Ker ni nobenega najmanjšega povoda, da bi se bila od svoje družine odstranila namenoma, ali da bi se bila sama usmrtila, se sumi, da se je kje ponesrečila. Vsakdo, ki bi vedel o njej dati kake podatke, naj jih naznani oblastvu. Pogrešanica je velika, suha, bleda, rjavih las in govori nemško.

— **Tatvini.** Krojaškemu mojstru Francetu Turku je bilo pokradeno za 9 K posode. Osumljenka je znana. — Ge. Kristini Weinertovi je bila dne 13. t. m. iz stanovanja na Dunajski cesti št. 29 ukradena ura budilka. Sumljiv je neki 12letni paglavec.

— **Nogo si je zlomila** predvčerajšnjim popoldne na Barju 18letna Vidmarjeva hči iz Črne vasi. Zagazila je v neki jarek in ko si je zlomila nogo, se je nagnila naprej in prišla z glavo v mlako. Ko bi ji hitro ne pretekla na pomoč brata, bi se bila gotovo zadušila.

— **S tira je skočil** danes zjutraj brzovalk štev. 6 na Planini. Druge nesreče ni bilo, nego da sta se dve dami lahko telesno poškodovale.

— **Nesreča.** Dne 11. t. m. je snalil skladiščni delavec na južnem kolodvoru, Fran Bučar, voz. Ko so tega premaknili je skočil dol in se na levem kolenu znatno poškodoval.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Lesce 14 Lahov, 8 Hrvatov je šlo v Hrudič, 4 pa v Heb.

— **Izgubljene in najdene reči.** Poštarica ga. Marija Hubrova je izgubila zlat prstan, vreden 16 K. — Neka dama je izgubila denarnico, v kateri je imela 12 do 14 K denarja. — Kuharica Marija Ferstnerjeva je izgubila denarnico s 26 K. — Gosp. Jožef K. je izgubil črn dežnik, vreden 12 K.

— **Ljubljanska društvena godba** priredila današnji večer koncert v „Iliriji“ (Kotlovrske ulice). Zadetek ob 8 uri. Vstopnina 40 vin. — Jutri dopoldne je zajtrkovalni koncert v „Švicariji“. Zadetek ob 1/10. uri.

— **Hrvatske novice.** — Ljudsko šolstvo na Hrvaškem. Koncem pretečenega leta je bilo v celi

Hrvatski 1432 ljudskih šol, med temi 778 enorazrednih. Priraslo jih je še 30. Ena šola pride na 30 km² in na 1676 prebivalcev. — Na smrt obsojena je bila v Oseku nad 50 let stara kmetica Ana Vlačić, ker je zastupila svojega preko 80 let starega moža. — Umrli je v Trebinju v visoki starosti serdar Luka Petković, ki je bil za časa vstaje v Hercegovini najznamenitejši hajduški vodja proti Turkom.

— **Najnovejše novice.** —
— Kratko časa poslanec. Brnska trgovinska zbornica je izvolila šele nedavno Frid. Singerja za svojega poslanca v drž. zboru. Singer pa je bil le pri dveh sejah, včeraj pa ga je pri neki odseki seji zadela kap ter je bil takoj mrtev.

— Atentator na kralja Alfonso v Parizu je neki Avino iz Barcelone, ki je prišel na Francosko pod tujim imenom „Ferraz“.

— Pri pogrebu nadvojvode Jožefa bo zastopal avstrijsko vladno minister Bylandt-Rheidt.

— Zaprti so na Dunaju gostilničarja P. Kekića iz Hrvatske, ki je v Ameriki ponarejal denar.

— Morala med Madjari. Blizu Arada so štirje 9—12 let stari dečki posilili 9letno deklico posestnika Lenharta, jo nato zadavili ter jo vrgli v reko Maroš.

— Sloveči arheolog Schlie-mann je včeraj umrl na Dunaju.

* **Odlika.** V skladu dekreta c. in kr. najvišjega dvoranskega urada sta bila g. Friderik in Norbert Khuner, edina izdelovalca znanega „Kunerol“, odlikovana z naslovom „c. kr. dvorna dobavitelja“.

* **Ženska — menih.** V nekem samostanu blizu Bukarešte je umrl te dni menih Vazul Popovics 90 let star. Veliko pa je bilo presenečenje, ko se je pokazalo, da je umrli menih bil — ženska. Menihi se sicer rotijo, da ni bilo nikomur znano, da imajo žensko v samostanu, a tega jim vaščani nčenoje prav verjeti, vsaj glede mladih let ne.

* **Maščevalec svoje časti.** Stotnik generalnega štaba v Rimu, Gurando, kojega žena se je odpravila v Novi k svoji bolni prijateljici, je dobil anonimno pismo, da je žena pri svojem ljubimcu. Stotnik se je takoj peljal v Novi ter res zasaul svojo ženo v nekem hotelu. Ženo je nstrelil ter se šel javit orožniškemu poveljniku, ki ga je odvedel v Aleksandrijo.

* **Sadovi praznovestva.** Pred odhodom na vojsko je prejel general Kurepatkin kleče podobno sv. Sergija iz rok arhimandrita Nikona. Arhimandrit je trdil, da je ta podoba pripomogla zmago Rusom nad Švedi, Turki in Poljaki. Kakor pa kažejo dogodki na rusko-japonskem bojišču, se je čudodelni svetnik — postaral. Popje nadalje trdijo, da je svetnik slikan na deski, vzetí od Kristove rakve, dasi ve vsak otrok, da Kristus ni nikoli ležal v jeseni krsti, temuž je bil samo v platno zavít.

Književnost.

— „**Učiteljski Tovariš.**“ Stev. 24 Vsebinska: Tržaško slovensko šolsko vprašanje. — Odlikovanje nemških — ust ahovalje slovenskih šolnikov. — Naš denarni zavod. — Zmeđeno pravno postopanje v šolskih zadevah. — Pisarna za zdravljenje naših bolnih, stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer. — V očenjavi. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati. — Pouk o gospodinjstvu v ponavljalni šoli.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

1.) France Vimer, 16 let stari hla-per v Borovnici, se je siloma protivil orožniku, ko ga je ta hotel na poziv okr. sodišča v Ljubljani siloma priveriti k nastopu kazni 4dnevnega zavora. Obdolženec se je uprl orožniku s tako silo, da je bil primoran rabiti orožje ter ga je z bodalom sunil v levo stegno, na kar ga je ukrotil. Obsojen je bil na 6 tednov ječe.

2.) Alojzija Janežič, kramarica na Grosupljem, je prodajala za tukajšnjega trgovca Urbanca manufakturno blago pod tem pogojem, da je morala glasom med obema strankama sklenjenega notarskega akta trditi vsakih 14 dni odrajtovati skupilo ter o blagu in kupčiji polagati točen račun. Ker je njen mož že pred štirimi leti odpotoval v Ameriko, postalo ji je dolgečas, iskala si je nadomestila in ga kmalu našla v osebi zidarja Antona Belčiča iz Polja pri Vodicah, ko je istodobno na Grosupljem zidaril. Da bi nasledke tega ljubavnega razmerja prikrila, sklenila je odpotovati v Ameriko. Prodala je

vse lastno premično blago, med tem tudi dva prešička; pridržala si je tudi skupilo, katero bi bila morala Urbanu odpustiti, ter se je odpravila po železnici v Ljubljano. Že na Grosupljem je slišala od nekega železniškega delavca, da jo bo vsled orožniške ovadbe v Ljubljani policija prišla. Zato je izročila svoji svačnji Frančiški Matjašič, ki se je z Dolenjsko železnico ž njo v Ljubljano peljala, v shrambo 680 K, dočim si je pridržala 160 K. Tudi Belčiču je dala 180 K. Pravi, da mu jih je le posodila. V Siški je imela tudi spravljen kovčeg, v katerem se je našlo skritega blaga za 23 K 26 v. Po vsem tem, kar se je dobilo denarja in blaga, ima vendarle trdka Urbane 748 K škode. Sicer je obdolženka vedno trdila, da ni imela namena trdke Urbane oškodovati. Tega prepričanja pa ni imelo sodišče ter jo je obsodilo na 2 meseca ječe. 3.) Zasebnica Terezija Babšek v Vevčah je pustila nji v varstvo izročenega 2 leti starega fantička šivilje Katarine Zajc, ko si je kosilo kuhala, brez vsakega varstva. Medtem pa je otrok zašel k bregu takozvane „Stare vode“ kjer je pri trganju cvetlic zdrsnil v potok ter utonil. Obsojena je bila na 3 dni strogega zavora. 4.) Jožef Košir, tovarniški delavec na Javorniku, se je v Žumrovi gostilni prepiral s Francetom Vilmanom s Koroške Bele. Žev krčmi je hotel tega z nožem napasti, kar so pa drugi zabranili. Ko je pa več fantov, med njimi tudi obdolženec, zapustilo gostilno, je fant Pušar zavriskal, kmalu nato pa je pritkel Košir za fanti ter z nožem sunil brez vsakega poverda fanta A. Triplata v levo stran hrbita. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe. — 5. Tine Kolman, 20 let stari delavec v Mojstrani, je na Mirci Petra Baraga dvakrat z nožem sunil in sicer enkrat v hrbet nato pa še nad levo lopatico. Kolman pravi, da je bil tako pijan, da se ničesar ne ve spominjati. Obsojen je bil na dva meseca zavora.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 17. junija Med Čehi in med vlado se je v resnici doseglo porazumljenje, toda kar v tem oziru poročajo nemški listi, je napačno. Čehi so se zadovoljili s tem, kar jim je ponudil Gautsch, seveda s pogojem, da slede njegovim besedam tudi dejanja.

Budimpešta 17. junija. Poslanska zbornica je imela danes spominsko sejo za nadvojvodo Josipa. Koncem seje je prezident Justh napovedal, da se v sredo predstavi parlamentu novo ministrstvo.

Rim 17. junija. Kongregacija za izredne duhovne stvari je včeraj izdala odlok glede rabe glagolice v Dalmaciji in na Primorskem. Kardinali predlagajo papežu, da se potrdijo glede staroslovenske službe božje one določbe, ki so bile uveljavljene l. 1903., to je, da je staroslovensko bogoslužje dovoljeno samo po onih cerkvah, v katerih je bilo nepretrgano v rabi zadnjih 30 let.

Pariz 17. junija. Nacionalistički listi priobčujejo senzacionalne članke in notice, v katerih se zatrjuje, da je velika nevarnost, da se vname vojna med Nemčijo in Francijo. „Presse“ zagotavlja, da je na francosko-nemški meji že zbrana velika nemška armada. V Mec je včeraj došel nov pehotni polk, ki je bil takoj pomaknen na mejo.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 17. junija. Linevič brzojavlja: 11. t. m. so naši voji prodrlí v Vanego in Sulangtun in skušali sovražnika obkoliti. Japonci so se umaknili v vas Ufalu in sežgali vsa svoja skladišča v Julancu. Drugi voj je 12. t. m. prodril po dolini reke Tsín do Valunga, odkoder se je sovražnik umaknil. 12. t. m. je naša konjenica osvojila vas Vancincanti in pregnala japonske voje proti jugu.

London 17. junija. Poročila iz japonskega vira trde, da je japonska armada od vseh strani obkolila rusko armado.

Pariz 17. junija. „Tems“ poroča, da se general Linevič z vso svojo armado umiče proti severovzhodu in da je svoje glavno taborišče premestil iz Hunčulina v Kirin.

Vladivostok 17. junija. Admiral Birilev je dospel semkaj, da si ogleda v pristanišču usidrano brodogve in pristaniške utrdbe. Doselej se sovražnik še ni pokazal v bližini Vladivostoka. Sodi se, da Japonci sploh ne mislijo napasti trdnjave. Japonsko brodogve pa se boji približati pristanišču, ker je znano, da imajo v Vladivostoku večje število podmorskih ladij in bi lahko Japonce zadela pri Vladivostoku enaka katastrofa, kakor Ruse pri Tsušimi.

Washington 17. junija. Tukaj se sodi, da bo pri mirovnih pogajanjih pooblaščenec Rusije Nelidov, pooblaščenec Japonske pa Ito.

Washington 17. junija. Med Japonsko in Rusijo tečejo pogajanja, da bi se sešla Linevič in Oyama v namen, da skleneta premirje.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Trajno ugodno vreme učinkuje z velikim uspehom na žitni trg, ki postaja od dne do dne mlačnejši in popustljivejši. Sleherni dan krči cene točnemu blagu in blagu prihodnje letine. Ta pritisk na cene pa ne povzroča le ugodno vreme, ki daje upanje na dobro letino, vzrok pritiska je tudi slaba kupčija z moko, tako malo obsežna, da nameravajo ogrski mlini z mletvijo celi julij prekiniti. Mogočn faktor je tudi statistični izkaz bodoče ameriške letine, ki preti Evropi po petletnem izostanku zopet konkurirati z dokajšnjimi izvozi. Ventilira pa se še drugi važni faktor, namreč, če se ne bo morda vsled poraza Rusov na Daljnem Vztoku obrnilo žito mesto na vzhod — pa na zahod, kar bi pomenilo, da bo Rusija priromala z naravnost ogromnimi množinami žita na evropski trg. Sedaj že ima velike množine blaga po postajah, ker ga spekulante niso pravočasno ob času visokih cen razpečevali, deloma pa ga vsled raznih prometnih ovir tudi niso mogli v istem razmerju razpošiljati, kakor bi morda želeli. Te in razne druge okolnosti utegnejo žitni trg v teku nekaterih mesecev tako korenito spremeniti, kakor bi po dosedanjih zadnjeljetnih konstelacijah nikdo več ne pričakoval.

Pšenica je celi teden po malem odnehavala in namerava svojo pot še nadaljevati. V nekaterih ogrskih komitatih starega blaga že ni več dobiti, novo ponekod ne obeta izobilja, toda vse to cen nič ne moti — dobiti je za nadomestilo drugo blago. Imetelji blaga postajajo čimdalje silnejši in dovoljujejo manjše in večje popuste.

Koruza še vedno nedostaja na našem trgu. Tu je naravnost nemogoče dobiti blago; kdor ga ima, zahteva visoke, silno visoke cene zanj. V normalni tir se ta kupčija ne bo prej povrnila, dokler ne dospe inozemsko zdravo blago, katerega pričakujejo začetkom julija. Na Ogrskem se najde smpatje kak vagon, toda tako drag, da mora naš konzument izkraveti, ako bi moral s tako dragim blagom krmiti živino.

Oves je tekot tedna nekoliko odnehal, se je pa v zadnjih dneh stabiliziral. Kupčija je nekam srednja, čeprav bi bilo pričakovati že vsled drage koruze mnogo živahnejšega povpraševanja.

Moka trpi vsled slabega konzuma, poleg tega pa tudi vsled odjenjajočih pšeničnih cen.

Sladkor notira nespremenjeno, raje nekoliko nižje, to pa le iz druge roke, dočim nedostaje ponudb s strani rafinerij.

Špirit je ostal na nespremenjenih cenah.

Kava ima še vedno predtedenske cene.

Riž tendira prav trdno, surovine nedostaje.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domaćega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže ž njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepi in je zatorej dobro, da se priliča kopelimi. Steklenica K 1-90. Po postnem povzpetji pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepatat, zaznamovan z varnostno namko in podpisom. 6 7-8

Kdor hoče skrbeti za zdravje, naj rabi samo Machove patentne zdravilne hlačnice iz Brna, ki se dobivajo po vseh zadevnih trgovinah in ki so vkljub vsem tem higieničnim prednostim cenejši nego navadni. 1781-3

Vojaške menaže, vzgojevalni zavodi itd. rabijo najrajši „KUNEROL“, že splošno znano izvrstno rastlinsko mas; ti zavodi so poslali najbolj laskava priznanja. Svarimo nujno pred manivrednimi zelo podobno ponarejenimi izdelki.

Želodec prebavlja in čisti. Da pa za more zadostiti obema svojima nalogama, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napejati, temveč skrbeti, da se mu to dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dra. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. b

Lekarnarja Thierryja balzam in centifolijsko mazilo. Ne samo pozimi in doma, ampak tudi v poletnem času in na potovanjih služi to zanesljivo sredstvo prav izbornu. To je prava pomoč v sili ob posledicah vročine, ob telesni slabosti, za grižo, krč in motenje prebavljenja, prehlajo, infekcije s slabo pitno vodo itd. Mazilo je pa nenadomestljivo pri vseh poškodbah, za žule, bule, otekline itd. in bi obe zdravili bilo treba vedno nositi seboj. Na zahtevo pošljemo knjižico z več tisoči zahvalnih pisem. Zavrčajte druge izdelke in naslavlajte vse dopise natančno: Lekarna A. Thierry v Pregradi pri Slatini.

Svila za neveste

od 85 kr. do gld. 1135 per meter v vseh parvah. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svilu Henneberg, Zürich. 3 61-5

L. LUSER-jev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kur-985 Jim očesom, žuljem itd. 16

Glavna zaloga: L. SCHWENK-ova lekarna Dunaj-Meidling.

Za hit- Luser-jev obliž za turiste po K1'20. Dobiva se v vseh lekarnah.

Samoigralni mandolinski orkestrion

najnovše, najdovršenejša konstrukcije.

Za koncertno in plesno godbo, za restavratore, koncertne in plesne dvorane.

Cudovito ceno. Odlična lepota glasov, moderna izvršitev pod polnim jastvom.

Pošiljam na najmanjše obroke brez po- viška cene. — Prospekti gratis in franko.

S. Zangl na Dunaju, IV., Favoritenplatz 2. 872-14

Edini zastopnik in tvorniška zaloga firme Kuhl & Klatt v Berlinu.

Zdravilski konjak

zajamčeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom.

Destilerija Camis & Stock

Trst-Barkovlje.

1/2 steklenica X 5—, 1/2 steklenica K 2-60. — Na prodaj v boljših trgovinah. 54

Proti zobobolu in gnilobi zob

izbornu deluje dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprimerno sapo iz ust. 1 steklenica z navodnom 1 K.

Blagorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljša sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprimerno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik. Metlika, 24. aprila 1905.

Dež. lekarna Mil. Leusteka v Ljubljani, Resljova cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega tibal mostu. 22-24

NAJBOLJŠA "APENTA" NARAVNA GRENČICA.

V zalogi jo imajo: Mihael Kastner in Peter Lassnik, dalje se dobiva tudi v vseh lekarnah in trgovinah z mineralnimi vodami. 1836-4

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gosp. Lucijan Kovačič, c. kr. poštar pri Sv. Luciji ob Soči 15 K, daroval povodom svojega imenovanja c. kr. poštarjem istotam. — Lepa hvala! Živel!

Za Prešernov spomenik: Gosp. Lucijan Kovačič, c. kr. poštar pri Sv. Luciji ob Soči 15 K, daroval povodom svojega imenovanja c. kr. poštarjem istotam. — Ljubljanski prijatelji mesto venca na krsto zamrlemu g. Viktorju Naglasu 48 K torej z izkazom od srede 14. junija t. l. v znesku 52 K, darovali skupaj 100 K. — Gg. Skvarča in Rebolj K 43-10, nabrala med železniškim osebjem in sicer v Mariboru od gg. A. Rakovec, J. Hren, Anton Petek, Peter Poč, Ivan Skvarča, Miklavž Zunder, Fr. Perne, Al. Cesarec, Ivan Legat, Anton Rebolj, Jože Spindler, Rok Dobovišek, Ivan Koroša, Jak. Majcen, Jakob Kselman, Iv. Lednik, Ivan Gržina, Matevž Mlaker, Ivan Žabkar, gca. Albina Accetto, g. V. Frangeš in V. Knez; v Pragerskem od gg. Ivan Končan, Jože Kitek, Maks Mihelič, Franc Vodenik, Alojzij Mlaker, Ivan Brumec, Fr. Oset in Jos. Črepinko; v Spielfeldu od gg. Ernest Jeras in Neimenovan; v Sl. Bistrici g. Avg. Pavlinič; v Grobelnem g. Dragotin Pavlin; v Štorkh Neimenovan in v Celju g. Franjo Papst. — Skupaj K 106-10. Presna hvala! Živel! darovalci in nabiralci! Nazdar!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. junija: Neža Repič, zasebnica, 66 let, Kolodvorske ulice 20, črevesni katar. — Fran Fik, duhovnik, 38 let, Zaloška cesta 11, srčna hiba. — Viktor Naglas, tovarnar, 43 let, Turjaški trg 7, Meningitis.

Dne 14. junija: Marija Glavač, strojnikova vdova, 87 let, Marije Terezije cesta 11, ostarelost. — Fran Baraj, slikarjev sin, 4 mes., Ulice na Grad 13, Bronchitis chron.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 16. junija 1905.

Nalobeni papirji.

4% majeva renta 100-40 100-60

4% srebrna renta 100-30 100-50

4% avstr. krona renta 100-50 100-70

4% zlat 119-60 119-80

4% ogrska krona 97-50 97-70

4% zlat 117-70 117-90

4% posojilo dežele Kranjske 99-50 101-

4% posojilo mesta Split 100-60 101-60

4% bos.-herc. žel. pos. 1902 101-40 102-40

4% češka dež. banka k. o. 100-25 100-60

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 100-25 100-65

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

4% zst. pisma gal. d. hip. b. 101-15 102-15

Meteorologično poročilo.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebe
9. zv.	732.3	16.1	brezveter.	jasno
7. zj.	731.3	12.7	sl. svzh.	megla
3 pop.	729.4	25.4	p. m. jzah.	jasno

Srednja večerajšnja temperatura: 18.6°
normala: 17.9° Padavina 1.9 mm.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti mojega iskreno ljubljene soproga, gospoda

Viktorja Naglasa

za lepe darovane vence in za mnogoštevilno častitljivo prisotnost na pogrebu našega soproga, gospoda

V Ljubljani, 17. junija 1905.
1944 Jelka Naglas.

Zahvala.

Za genljive izraze sožalja, krasne vence in obilno udeležbo pri pogrebu našega ljubljene

Andrejčka

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebej se pred. duhovščini, p. n. gg. ravnatelj in profesorjem na c. kr. višji realki v Ljubljani, učiteljskemu osebju v Ribnici, rajnikovim součencem in ribniškim tržanom srčno zahvalo.

V Ribnici, 15. junija 1905.
1925 Rodovina Podbojeva.

MATTONJEV. GIESHÜBLER

naravna alkalična kislina
najboljša zdravilna in osvežujoča pijača, ki se je vedno dobro obnesla pri želodčnih in črevesnih boleznih, pri boleznih ledvic in mehurja, in jo priporočajo najodličnejši zdravniki kot bistveno podpiralno sredstvo pri Karlovarskih in drugih kopalnih zdravljenjih, kakor tudi po rabi te toplice in za nadaljnje zdravljenje. 3891-1

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Kdor išče službe

ali jo hoče premeniti, kdor je brez službe, naj se obrne, naj bo moški ali ženska, od tukaj ali od drugod, na Conc. l. Spez. Stellenvermittlungsinstitut DLOUHY v GRADCU, Hans Sachs-gasse št. 5. 1941
Priložiti je znamko za odgovor.

Dva močna konja za vožnjo

sta naprodaj.
Vpraša naj se na Rimski cesti št. 17, I. nadstr. 1937

Proda se malo rabljena gostilniška oprava

t. j. mize, stoli, naslonjala, obešala in drugo. — Blago se lahko ogleda v Ljubljani, na Dolenjski cesti, nasproti Plankarju. 1946

Razglas. dacarja.

Plača 1080 kron in 120 kron za stanovanje.

Prosilec mora biti star 24 let ter zmožen v govoru in pisavi slovenskega ter vsaj za silo tudi nemškega jezika.

Prošenje z izpričevali dosedanjih služb je vložiti do 10. julija t. l. na društvo.

Zakupno društvo za užitnino za okraj Lož
dne 16. junija 1905.

1945-1 Al. Žnidaršič, reprezentant.

Epilepsija.

kdor trpi na padavici, krčih in drugih živčnih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zaslonj in poštnino prosto razpošilja priv. Schwaben-Apotheke Frankfurt a. M. 1600-5

Otročji voziček

na 3 kolesih, dobro ohranjen, se po nizki ceni takoj proda. 1927

Vpraša se na Zabjaku v trafiki.

Prostorna prodajalna

s skladiščem 1911-2
je s 1. novembrom za oddati.
Fani Bilina
Židovske ulice 1, I. nadstr.

Naznanilo.

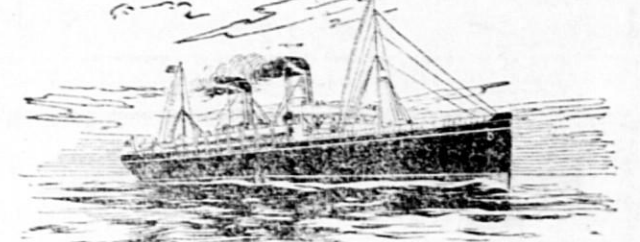
Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem

prevzela prodajalno

kjer je bil dosedaj g. Anton Zavodnik kot kompanjon, na svoj lastni račun.

Za mnogobrojni obisk se priporoča Marija Kregar

trgovina mešanega blaga
v Bohinjski Beli št. 9.

Cunard-Line. Prva direktna brzoparniška vožnja Trst-New-York in nazaj. Oceanška vožnja 8 dni. Izvrstna domača hrana, pijača in 100 kg prosto prtljage že od Ljubljane. Najpripravnejša in sedaj najcenejša pot iz Avstrije v Ameriko. Radi pojasnil in šifkart se je obrniti na „glavno agenturo Cunard Line v Ljubljano, Nova ulica 3.“ blizu kavarne „Evropa“. Cunardovi brzoparniki naj se ne zamenjujejo z drugimi iz Trsta počasneje vozečimi parniki. 3633-27

Odda se čez 700 hl. belega, rumenega ali črnega

vina

postavljenega na vsak kolodvor v lastnih sodih po 16 kr. liter. Plačljivo v štirih mesecih ali v 30 dneh z 2% odbitka. — Vinski trgovci in gostilničarji se vljudno vabijo na to izvrstno kapljico in se prosijo naročila in vprašanja pošiljati pod naslovom:

„K. N., Spodnja Šiška“
poste restante. 1947

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali. 80 vin., in 120 vinarjev se dobiva samo v deželni lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leustke in v lekarni Ubald pl. Trnkovec-ya v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. febr. 1899.
354-20 L. Kres, mlekarja.

CHRISTOFLE

Jedilne in namizne orodje
Priznane najboljše posrebljene.

NAJLEPŠE OBLIKE. Kompletno opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in ČAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE. 2318-25

Edno nadomestilo za pravo srebro.

Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pension, menaže itd.

C. in kr. dnevni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ I. OPERNRING 5

(REINIKSOF).

Ilustrovani cenovnik stanjem. Po vseh mestih zastopniki-prodajalci. Za jamstvo pristnosti naše vsi izdelki polagajo steklo trnitiško znamko in polno ime CHRISTOFLE.

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gosposke ulice št. 6 1935
priporoča in nameča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. Potniša
tukaj. — Natančneje v pisarni.
Vestna in kolidor možno hitra
postrežba zagotovljena.

Ženitev.

Gospodična, stara 19 let, izobražena, 3 16.000 kron urednim premoženjem na deželi se želi ssnaniti z gospodom 25-30 let starim, ki bi imel stalno službo. Le resne ponudbe do 30. t. m. pod šifro „Mladost“ pošte restantne Ljubljana. 1943

Samostojnega zaslužka, neodvisne eksistence

si žele mnogi. Kako to lahko dosežete tudi z najmanjšimi sredstvi, izveste lahko brezplačno, če takoj pošljete po dopisnici svoj naslov. Dokažemo lahko mnogoštevilna priznanja iz vseh krogov. Naša prvotna firma posluje že 25 let, torej se le z zaupanjem obrnite na Industriewerk Siebenhirten pri Dunaju in zahtevajte takoj brezplačno katalog. 1931

Izvir moči za vse, Sanatogen

ki ga je sljajno ocenilo nad 2000 zdravnikov vseh dežel. dobiva se po lekarnah in drogerijah. Brošure pošilja gratis in franko Bauer & Cie, Berlin S W 43 Generalni zastopnik za Avstro-Ogrsko C. Brady, Dunaj, I. Fleischmarkt 1.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na raspolago.
Centralni urad:
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. 1119-11

Večja gostilna

se išče v najem ali na račun.
Ponudbe upravnistvu „Slovenskega Naroda“.
1930-1

500 seznjev bukovich drv

lepih, suhih, po 60 ctm dolgih
je naprodaj
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Mreže

za otroške postelje
v raznih barvah kakor tudi vsa druga
slična dela izvršuje po najnižji ceni
Aleksander Valjavec
na Tržaški cesti št. 7.
Za naročila zadostuje dopisnica
nakar pridem osebno na dom. 1934-1

150 hektolitrov belega vina

večidel traminca in rizlinga
in 20 hektolitrov črnega vina

iz leta 1904 prodaja
Ivan Potočnik
graščinski oskrbnik
v Zagrebu, Zrinjski trg št. 3,
palača Buratti. 1929 1

„Romulus“

napol svilnat dežnik
s pristnim v blago vtkanim napisom
„Romulus“.
3664-18

„Remus“

dežnik iz čiste svile, popolnoma
neotežene. Pristen samo z napisom
„Remus“, vtkanim v blago.
Čeno, elegantno, lahko, nepremočljivo. Se ne trga po gubah.

V Ljubljani jih prodaja samo Josip Vidmar, izdelovalec dežnikov, Stari trg.

Tamkaj tudi preoblačijo dežnike z blagom „Romulus“ in „Remus“.

Za pomoč v hiši in v prodajalnici se sprejme takoj

deklet

v lahko službo na deželi.
Ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“.
1834-3

Denar za ranžiranje.

za vse častnike, vse uradnike, vse stanovske osebe. Najkulantnejši pogoji in najnižje obresti. Prikladno odplačevanje v 60 do 160 mesečnih obrokih. Brez stroškov in hitra rešitev. Najvišji zneski na obresti, užitke in založene denarje. Natančna vprašanja v nemškem jeziku s poštnino za nazaj pod šifro „Solide Geldquelle 9“ na anončno ekspedicijsko Edvard Braun, Dunaj I., Rotenturmstrasse 9. 1765-4

izdelovalec likerjev

želi priti v službo h kakemu trgovcu te stroke, toda le na deželo. Vajen je v izdelovanju vseh likerjev. — Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“,
1857-3

Hiša

z gostilniško koncesijo, pripravnica tudi za trgovino, se odda v najem v sredini trga Senožecah.

Natančneje pove Franjo Sbrizaj v Senožecah. 1892-3

Lepa vila

v Postojni na prodaj.

Pojasnisa daje odvetnik F. Piki v Postojni. 1859-3

BRATA EBERL

ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1397
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 1433 7

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

dežni plašči

iz orig. angl.
dvojnega blaga iz ovčje volne
z gumijevo vlogo
in pa 1822-1

gumijevi plašči

vsake vrste za gospode,
dame in otroke.

Vzorci, cene in navodila za mero z obratno pošto.

PAGET & Co.
Dunaj, I. Riemergasse 13.

Čudovita novost!

325 komadov za 2 gld.

Krasna ura z lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovejše oblike, 1 lepa kravatna igla s similijem briljantom, 1 krasen kolij iz orient. biservov, s patent. zaklepom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnat mošnjček, jako elegantni nastavek za smotke z jantarjem i garnitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov s patent. zaklepom, 1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši zastoj. Krasnih 325 komadov s uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštnemu povzetju za 2 gld. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakov

št. 222.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 1933
Mnogo priznanih pism.

Feller-Elsa-Fluta

Pod to znamko zavarovani Fellerjev rastlinski esenčni fluid je, kakor razvidno iz zdrav. priznanj in 60.000 pismenih zahval, izvrstno lečilo in domače zdravilo za lajšanje in zabiranje bolezni, posebno hvaljeno za protinske in revm. bol., bodenje, trganje, glavobol, zobobol, bol. v prsih, vratu in križu in za druge iz preh. nastale bolezni, nepril. krča in nervoz. 12m. ali 6 dvoj. stekl. franko 5 K. Pošilja: E. V. Feller, Stubica, Elzin trg, Hrvaško.

Sprejme se
prodajalka
v manufakturni stroki dobro izvežbana, pri
R. Miklaucu, Ljubljana.

5 kron in več zaslužka na dan!

Družba pletilnih strojev za domače delavce.
Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. —
Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ni-
česar. — Oddajenost ne škodi nič in blago prodamo mi.
THOS. H. WHITTICK & Co.
Trst, Via Campanile 156. 1907-2

Zahtevajte samo
SELLE & KARY-jev
FREDIN
Najboljše
čistilno sredstvo *
za vsako boljše obnovo.
Rumeni in črni.
Posebno priporočljivo za
čevlje iz boxcalfs, os-
carja, chevreaux in
lakovega usnja.
Dunaj XII. 1.

Originalni
SINGER
Pazite na
tvorniško znamko.
šivalni stroji.
SINGER Co. del. družba za šivalne stroje.
V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6. 71-24

Zaloga čevljev
JULIJA STOR v Ljubljani
v Prešernovih ulicah št. 5.
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih
goisserskih gorskih čevljev. 1109-11
Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah.

Po c. kr. nižjeavstrijskem namestništvu avtorizovano
Prvo dunajsko učilišče s
penzionatom za kuharstvo
in gospodinjstvo.
Predstojnica in imetnica 1310-9
gospa Evgenija pl. Petravič, Dunaj,
I. Goldschmiedgasse 10/I. Externat, internat.
Srečevanje tudi v posamične kurze.
Poučujejo samo prve vrste učne osebe z državnimi izpričevanji.
V vseh kurzi se izobražuje do državnega izpita.
Cesbeno se more govoriti od treh do petih popoldne.
Prospekti gratis. Telefon 20883.

Na svetovni razstavi v St. Louis 1904
najvišja odlika „Grand Prix“
Globus
čistilni ekstrakt
čisti boljše kakor
vsako drugo koviško čistilo

Restavracija „pri Levu“
Marije Terezije cesta 16. prei Košenina. Marije Terezije cesta 16.
Vsak dan večkrat sveže
puntigamsko marčno in bavarsko pivo.
Pristni cviček, razna druga naravna ter vina v ste-
klenicah in raznovrstni šampanjec.
Izborna jako cena kuhinja.
Na razpolago je velik senčnat vrt in prostoren
salon za društvene veselice, zborovanja i. t. d.
Večkrat v tednu domače godbene zabave.
K obilnemu obisku vabi najljubše
Al. Kos, restavrater.
1914-2

Mehanik
Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
šivalni stroji po najnižji ceni.
Bielke in v to stroko
spadajoča popravila
izvršuje prav dobro
in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KRACZMER zaloga
klavirjev
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
priporoča
popolno
zalogo
kratkih
klavirjev,
mignonov in
pianin
najbolj renomiranih firm po najnižjih
cenah. Preigrani klavirji, solidno in
stanovitno prenarejeni so vedno v
zalogi.
Edino zastopstvo za Kranjsko firm:
L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in ko-
morni izdelovalec klavirjev na Dunaju;
Br. Stigl, c. kr.
dvorna zalaga-
telja na Dunaju.
Klavirji se popravljajo,
ubirajo in izvršuje se
podlaganje z usnjem
strokovnjaško in pre-
skrbno in zaračunavajo
najceneje.

Ostanki
za polovico cene
Sukneno blago
za moške obleke
po najugodnejši ceni
priporoča
R. Miklauc
Ljubljana 25
Špitalske ulice šte. 5.

Salon
za moderne damske klobuke *
Henrik Kenda
v Ljubljani
Mestni trg šte. 17.
Damski klobuki
za sezono 1905.

Svoj bogato ilustro-
vani cenovnik nakiče-
nih damskih klobukov
za leto 1905 pošil-
jam gratis in franko.
Poprave se izvrše
hitro in kulantno.

Najnižje cene.
Največji izbor.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna delavkov
Ljubljana, Mestni trg.

RAZGLAS.

Radi oddaje del za popravo župnišča na Sori se bo vršila dne
26. junija t. l. ob 9. uri dopoldne **dražbena obravnava**
istotam. —
Stroški se proračunjeni na 12.600 K. — Poroštva bo položiti 10%. —
Načrti so na ogled v župnišču.

Stavbni odbor na Sori
dne 16. junija 1905.

1940

Franc Šušteršič, načelnik.

Stavba mostu v Dragomlju.

Dne 26. junija t. l. popoldne ob 2. uri se bodo oddajala dela za
zgradbo novega mostu čez potok Pešato na okrajni cesti v Dra-
gomlju v proračunjenem znesku 7000 K po zmanjševalni dražbi na licu mesta
v Dragomlju.
Načrti in proračuni leže na vpogled pri županstvu v Domžalah.
Ponudniki imajo položiti 10% na prevzeto delo spadajočega zneska.
Delo se bo oddalo skupno.

Cestni odbor za kamniški okraj
dne 16. junija 1905.

1939-1

Načelnik: Jos. Močnik.

Kdor želi iz zajamčeno
pristnega vina
izdelanega
VINSKEGA JESIHA,
naj zahteva
izrecno
samo tega
1709-4 od firme
ALBERT ECKERT,
c. in kr. dvorni dobavitelj v Gradcu.

TING-TING
Samo
zamori vse stenice z zalogo vred in vso drugo
mrčes.
Povsod naprodaj po 60 h: v 1/4, 1/2, in 5 literskih steklenicah ceneje. Brizgalka 30 h.
Glavna zaloga v Ljubljani, Anton Kane, drogerija. 1775-3
Druga sredstva odločno zavračate!

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponoči obojni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Sohnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 07 m.
zjutraj obojni vlak v Trbiž od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m.
zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Sohnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijice v are, Heb. Francova
vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne obojni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj, Sohnograd, Inomost, Bregene,
Ženeva, Pariz. — Ob 3. uri 15 m. popoldne obojni vlak v Podnart-Kropo, samo ob nedeljah in
praznikih. — Ob 3. uri 58 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijice v are,
Heb. Francova vare, Karlove vare, Prago, Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.,
Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Fran-
zensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA
V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Obojni vlaki. Ob 7. uri 17 m. zjutraj obojni vlak v
Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m.
zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA
Ob 3. uri 23 m. zjutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana
direkt. voz I. in II. razr.). Inomost, Franzensfeste Sohnograd Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec,
Beljak Ob 7. uri 12 m. zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne obojni vlak
z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb. Marijice v are, Prago (Praga-Linc-Ljub-
ljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejovice, Sohnograd Linc, Steyr, Pariz,
Ženeva, Curih, Bregene, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, smohor,
Pontabel. — Ob 4. uri 29 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m. zvečer obojni vlak
z Dunaja, Lipskega Prage, Franzensfeste, Karlovih varov Heba, Mar. varov, Plana Budejovic,
Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal od Inomosta in Sohnograda. — Ob 9.
uri 5 m. zvečer iz Lesec Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10. uri 40 m. zvečer
obojni vlak iz Trbiža od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ
NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj obojni vlak iz Novega mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m.
zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK, Mešani vlaki: Ob 7. uri
28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči
samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6 uri 10 m. zvečer.
Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Sredajevropski čas je za 2 min.
pred krajevnim časom v Ljubljani

Hidravliške stiskalnice

Zlata svetinja
Szegedin 1899
Zlata svetinja
Budapešta 1899
Zlata svetinja
Požun 1902

Za hidrav-
liške
stiskalnice

za vinski in sadni moč za velik obrat
z eno ali dvema prevoznima košarama.
Stiskalnice za vino, sadno vino in sadni sok
z gonitvijo na roke s pritiskom Herkules,
lesena ali železna gonitev.

Mlini za sadje
in grozdje,
robkalni stroji
in sušilni
aparati za
sadje.

izdelujejo in razpošiljajo kot špeciialiteto najnovejše konstrukcije

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II. 1

1942-1

Špeciialna tovarna strojev za vporabo sadja.

Ilustrovani katalogi gratis in franko. Prosim za skorajšnja vprašanja.

Velik uspeh proti parnim lokomobilom!

Bernhardtovi petrolinski lokomobili in motorji

delajo za polovico ceneje nego parni stroji in jim ni treba izprašanih strojnikov, za postavljanje ni treba koncesije, obrat je popolnoma varen, brez vsakega dima, brez saja in duha. Napravo za sesalni plin od 10-100 konjskih sil v popolni izvršitvi. Obratnih stroškov 2-3 vinarje za vsako uro in konjsko moč. Več pro-spekti tvornice, za motorje in stroje

G. BERNHARDT'S SÖHNE
DUNAJ, XII., Schönbrunnerstrasse 123/v

proda se vsled bolezni male rodbine obče znana dobro idoča trgovina

tikoma farne cerkve z veliko okolico, ustanovljena leta 1870, z velikimi skladišči, dvema filijalkama in pekarijo. Naprodaj je tudi

posestvo z dvema hišama

od kojih glavna je posebno lepo zidana in prostorna, ter se v njej nahaja glavna lepo urejena trgovina. — Kupi lahko vse skupaj tudi kaka družba. — Reference so reflektantom na razpolago.

Več se izve pri lastniku

T. Mlekužu, Stari trg pri Rakeku.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-NIM BLAGOM TER POTREB-ŠČINAMI ZA KROJA-ČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK

LJUBLJANA
Dvorski trg št. 1.

Pariski moderci!

Najcenejša pot za zdaj!!

Red Star Line

Antwerpen New York

Red Star Line
Rdeča zvezda

V Ameriko!

Antwerpen Hitra in varna vožnja z moderno opravljeneimi novimi brzoparniki te solidne

New York

Philadelphia

dobite v 86-14

Kolodvorskih ulicah št. 41
— od južnega kolodvora na desno. —

a zastopstvo „Rdeče zvezde“

Fran Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto jutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zealand — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je pribito. Vljudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

FRANC STUPICA
v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 1
zraven Figovca

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom priporoča

Portland in Roman cement, železniške šine in traverze za oboke,
storjo za stropne, strešne klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, pocinjeno in cinkasto pločevino, mreže za sejanje peska, mrežo in bodečo žico za ograje, ter vse druge stavbne potrebščine, vodne žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteži.

Orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojnico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroji za posnemanje mleka, oprave za mlekarne, lične kletke in razna kuhinjska oprava.

Velika zaloga **slamozemnic,** mlatinic, gepelnov, čistilnic, trijerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Plahete za vozove, svetilke za kočije. Poljska semena, poljski mavec, svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje ščeti in čopičev.

Uedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. — Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spređaj ravna oblika, ne tišči na želodec. priporoča v največji izberi

šlojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl leta 1842.

Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriške ulice št. 8.

Plesarska mojstra o. hr. drž. in o. hr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolinje itd.

Posebno priporoča slav. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „**Rapidol**“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano reelno in fino po najnižjih cenah.

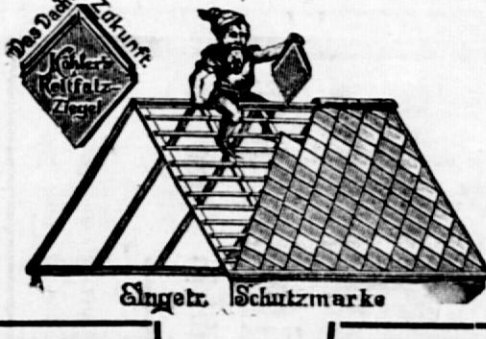
Suknenih ostankov veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporoča trgovina s suknenim, s platnenim in z manufakturnim blagom

HUGO IHL
××× v Ljubljani ×××
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poština prosto.

Cementna zarezna strešna opeka
iz portland cementa in peska.
Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz lovlince.

Edini izdelovatelj za Kranjako

JANKO TRAUN
izdelovatelj cementnin
Glince pri Ljubljani.

Prodaja vina poceni.

Zaradi potrebnega izpraznenja kleti proda vlastelinstvo Dubrova, pošta Krapina-Topllice na Hrvaškem, vse vino lastnega pridelka, okoli 500 hl čistih nepokvarjenih belih vin na najboljše kakovosti iz leta 1895. in 1904. po najnižji ceni in opozarja na to ugodno priliko zlasti gostilničarje. Odda se ga najmanj 3 hl skupaj. Prodana vina se postavijo brezplačno na rogaški kolodvor. Vprašanja na gorenji naslov 1837-9

Pozor!

Zaradi drugega podjetja opustim svojo

manufakturno trgovino

in bodem odslej razprodajal po čudovito znižanih cenah vse v trgovini se nahajajoče predmete suknene modnega in perilnega blaga, platno za rjuhe, najboljše cvilhe za matrace, kovtre, koce, preproge i. t. d.

S spoštovanjem

143-25 **Franc Dolenc v Ljubljani, Stari trg št 1.**

HLODI

Nova parna žaga v Ljubljani kupuje, začeniš od 15. maja t. l., hlude po sledeči ceni:

	I	II
Hrastove hlude od 25 cm debeline naprej po K	30,	25,
Bukove " " 28 " " " " "	14,	13,
Jelkove " " 24 " " " " "	16,	15,
Smrekove " " 20 " " " " "	17,	16,
Borovčeve " " 22 " " " " "	16,	15,

dolgest od 2 metra naprej. Cene se razumejo za kubični meter franko kolodvor Ljubljana.

Za daljša pojasnila blagovolite se obrniti na **Antona Deghenghi** v Ljubljani.

767-19

Najnovejše modroce na peresih

Novi modroc „Sanitas“ pri snáženju.

Navadni stari modroc pri snáženju.

„Sanitas“

ki se lahko snažijo zračijo in popravljajo ima vedno v zalogi ali pa izvrši po naročilu 127-25

Dragotin Puc
preprogar in tapetnik
Dunajska cesta 18. Ljubljana Dunajska cesta 18.

Letovišče Lavrica

ima najlepši senčnati vrt v ljubljanski okolici, lepo lego, krasna izprehajališča po gozdh in po ravnem in za nedeljske izlete v bližini Ljubljane najpripravnější kraj. Pot čez Golovec preko Orlega na Lavrico je prijateljem pešhoje zelo priporočati, ker se nudi izletnikom na tem zloženem potu najlepši razgled na vse strani. Dolenjska državna cesta na Lavrico je najboljša v okolici in vrlo porabna za kolesarje in izvoščke, za ekvipaže in za pešče. Na Lavrico je pa tudi jako ugodna železniška zveza ter stane vožnja od dol. kolodvora samo 20 vin. Vlak prihaja ob polu 2. popoldne na Lavrico in odpelje v Ljubljano ob 8. uri in 13 minut zvečer. Za vožnjo nazaj se dobi tudi omnibus, ako se oglasi 15 do 24 oseb. — V Lenčetovi restavraciji na Lavrici, ki jo vodi restavratorka Antonija Hink se dobivajo dobra okrepčila s fino pijačo in jedili vsakomur se pa mora na hip priljubiti prijetno bivanje na prijaznem gostilniškem vrtu in tik njega se nahajajočem logu pri dobri kapljici finega vina. 1867-2

Vsem izletnikom, ki nameravajo ob prostem času poleteti kam v okolico, zlasti rodovinom in drugim družbam bodi toplo priporočeno — **letovišče Lavrica.**

Upravno premoženje: K 7,024.718 89.

Hranilne vloge: K 7,651.915 41.

Kmetska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike. 18-21

Posojila po 5% in po 5½%.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Telefon št. 185. Poštnega hranilničnega urada št. 828.408.

Ljubljanske okolice

Technikum Mittweida.
Direktor: Prof. A. Holzt. Kraljevstvo Saško.
Višji tehniški zavod za elektriško in strojno tehniko.
Posebni oddelki za inženjerje, tehnike in delovodje. — Elektrotehniški in strojni laboratorij. — Učne delavnice.
V 36 šolskem letu 3610 dijakov.
Program itd. brezplačno od tajništva. 453-7

Najboljše za Vaše zdravje!
CERES JABOLČNI SOK
1923-15
Neglede na dragoceno izdelovanje te izvrstne iz čistega soka svežih jabolk obstoječe namizne pijače, prodajam isto zaradi splošnega razširjenja še ceneje.
Pristen samo z varstveno znamko: „Pljoč angel“.
Izdelovalnice za CERES, Viljem Schicht, Ringelshain i. B.

Svarilo!

P. n. občinstvu in zelo čislanim naročnikom najvljudneje naznanjam, da moj bivši delavec **ni več pri meni v službi**, in torej **ni nikakor upravičen sklepati kupčij** pod pretvezo, da sem ga poslal jaz, niti sprejemati naročil.

Vest, ki jo je omenjeni raztrosil po mestu in okolici, da bom odpotoval iz Ljubljane, je **docela neresnična**, ker bom **kakor dosedaj tako tudi nadalje** oskrboval svojo trgovino z enako **solidnostjo in reelnostjo**.

P. n. občinstvu in visokočastitim naročnikom se priporočam z odličnim spoštovanjem

Alojzij Kracmer

izdelovalec klavirjev v Ljubljani na Sv. Petra cesti šte. 4. 1863-3

Preselitev.
Zahvaljujoč se vsem svojim dosedanjim kupovalcem, ki so mi izkazovali svoje zaupanje, naznanjam njim, kakor tudi slavnemu občinstvu sploh, da sem **svojo prodajalno s platnenim, volnenim in kramarskim blagom** na Starem trgu šte. 3 (Koširjeva hiša) preselil v **lastno hišo na Starem trgu šte. 16**
ter se priporočam v nadaljno zaupanje. 1936-1
Z vsem spoštovanjem
Ivan Češnovar
prodajalec na Starem trgu št. 16 v Ljubljani.

Najcenejša vožnja v Ameriko!
Boulogne-New York
najhitrejša vožnja
Nizozemsko-ameriške črte
Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika
Vozne liste preskrbi in daje brezplačno pojasnila 1
edina oblastveno potrjena potovalna pisarna
Edvard Kristan v Ljubljani Kolodvorske ulice 41
na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno.

Restavracija pri „Levu“ preje Košenina
Marija Terezije cesta št. 16.
Jutri v nedeljo, dne 18. jun. t. l. **velik koncert** vojaške godbe
ob vsakem vremenn. Začetek ob 7. zvečer.
K obilni udeležbi vabi najvljudneje
1924 **Al. Kos** restavrater.
Ustop prost.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov
in navadne do najfinejš
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Naravnim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Pozor
prijatelj z mesta in z dežele!

Ne zamudi, da stopiš mimogrede sredi mesta v staroznano gostilno

„Pri belem konjičku“

G. Auerjevih dedičev
v Wolfovih ulicah.

Tam dobiš vedno sveže izbrano marčno pivo iz domače pivovarne in tudi mnogovrstna pristna prirodna vina in okusna jedila.

Za točno postrežbo in solidne cene skrbi

J. Spunt
gostilničar.
310-22

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporočata
svojo bogato zalogo
šivalnih strojev,
vozniš koles,
glasbenih avtomatov
in
pisalnih strojev.

Veliko zalogo
rokavic za dame in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga
dalje
ščetec za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih tovarn priporočam
Alojzij Persche
Ljubljana 25
Pred škofijo št. 21.

Založnik c. kr. avstr. državna uradnik.
Klobuke slavnike
cilindre in čepice
v najnovejših faconih in v velikih izberah
priporočam
Ivan Soklič
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Razglas.
1916-1
V petek po Sv. Rešnjem Telesu, dne 23. junija 1905, do pol dne ob 8. uri se bodo
stavbišča, travniki, njive in gozdi
pokojnega g. Antona Povše (Anžoka) iz Sp. Šiške hiš. št. 9 na lici mesta
- prostovoljno razprodajali.

Frančiškovi Lazni.
1758-6 (Franzensbad.)

MUDr. EMIL OLIVA,
om. asistent klinike prof. Rubeške in hospitant strok. klin. v Berlinu, Stokholmu in Parizu član I. shoda srh. zdrav. v Belgradu
ordinuje zopet v Frančiškovih Laznih „Hotel Stadt Leipzig“.
Odgovarja na vsakršna vprašanja, event. preskrbi stanovanje.

Obrtno-nadalj. šola za zidarje v Renčah pri Gorici.

Za šolsko leto 1905/6, začeni s 1. oktobrom, trajajoč do 1. maja, se želi dobiti

učitelja risanja.

Glavni predmet stavbeno strokovno risanje.
Učni jezik slovenski; 20 učnih ur na teden.
Tozadevne ponudbe, opremljene z dokazi sposobljenosti in zahteve glede plače, se naj pošljejo na **županstvo Renče.**
(Natančnejša pojasnila drage volje.) 1915-1

Prva kranjska mizararska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano
naznanja sl. občinstvu in častitim odjemalcem, da naj se pisma in sploh vsa naročila in pošiljatve naslovljajo samo na
Prvo kranjsko mizararsko zadrugo v Št. Vidu nad Ljubljano.
1891-3

Opr. št. A 12/5/14. **Oklic**
s katerim se kliče dedič, čigar bivališče je neznano.
C. kr. okrajno sodišče v Višnji gori naznanja, da je umrl dne 4. decembra 1904 Anton Centa, posestnik iz Vidma št. 27, zapustivši naredbo po slednje volje, v kateri je postavil za dediče tudi Antona, Franceta, Mete Centa in Marijo Centa omož. Kožar.
Ker je sodišču bivališče Antona, Franceta, Mete Centa in Marije Kožar neznano, se pozivljajo taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javijo in zglasijo za dediče, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le z zglasilnimi se dediči in z njim postavljenim skrbnikom.
C. kr. okrajno sodišče Višnja gora, odd. I.
dne 8. junija 1905.

Trajno mladost in večno lepoto
garantira
prof. Roubierja
prašek „Abax“
Senzacionalna znanstvena iznajdba francosk. prof. Roubierja, ki so jo odobrili zdravniki in jo občuduje ves svet, se bo sedaj uveljavila tudi v Avstro-Ogrski.
Prašek „Abax“ ni sminka, ni creme ne lepotilo nego čisti rastlinski proizvod čudovitega učinka, ki se prideva vodi pri umivanju in kopanju; njega uporaba je torej jako preprosta.
Prašek „Abax“ ne daje samo lepote nego zagotavlja onim, ki ga rabijo, večno lepoto in daje najbolj propadnemu obrazu in telesu čudovito svežost, bujen stas in prekrasne telesne oblike.
Celo starejše dame, polne gub, dosežejo s praškom „Abax“ ta čudež. Postarana polt se izpremeni neopaženo, odloči in nadomesti z drugo. V kratkem dobimo novo kožo, mlado in enotno, brez najmanjših vrask ali peg. In to idealno pretvoritev, to neprestano mladost dosežemo v tako kratkem času, da le izteška spoznamo v mladi in prikupni dami ono, ki je bila prej stara in veta. Pri vsaki starosti, in če vam je obraz poln vrask in peg, če so vam rdečica in druge nepopolnosti, ki kazajo kožo, razdrapale polt, poslužite se te dragocene iznajdbe. Rabite prašek „Abax“ in postali boste mladi, lepi in sveži. Ta čudoviti uspeh je popolnoma gotov in doseči ga je moč v kratkem času.
Da dokažemo, da je ta iznajdba popolnoma znanstvena in čudovitega učinka, se zavežujemo, da znesek povrnemo, če bi izostal uspeh.
Dobiva se v velikih zavrtkih po K 5.-, K 10.-, K 15.- in K 20.-.
Pošilja proti povzetju ali denar naprej
M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.
1913

Sedlarija

se odda takoj v najem.
Več se izve pri Tereziji Flander
v Železnikih. 1884-3

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega
K 9-60, boljšega K 12-
belega, jako mehkega skubljenega K 18-
K 24- snežno belega, mehkega, skubljenega
K 30-1, K 36-1. Pošilja se franco proti
povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštinskih stroškov. 1918-1
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pošta Plzen na Češkem.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mije i. t. dr. v
vsakršni iz-
peljavi. Že 30
let so najbolje
priznana. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Gledni katalog franco proti doposlani
namki. 1255-7
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take
prilike!
500 komadov za gld. 1-80.
1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča precizijska
ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3
leta jamči. 1 moderna svilena kravata za go-
spode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg.
prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim
kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz
jantara, 1 elegantna damska broža, novost,
1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 us-
njat mošnjiček za denar, 1 žepni nožek
s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3
zaprski gumbi, vsi iz double-zlata s pa-
tentiranim zaklepom, mičen album s 36
prekrasnimi slikami, 5 šaljivih predmetov,
ki vzbujajo pri mladih in starih veliko
veselost, 1 jako koristno navodilo za se-
stavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih
za dopisovanje, in še čez 400 raznih
predmetov, ki so v domačiji neobhodno po-
trebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama
tega denarja vredna, velja samo gld. 1-80.
Razpošilja proti poštenu povzetju, ali če
1921 se denar naprej pošlje
Dunajska razpošiljalna trrdka
Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Kavarna „Ilirija“

ob praznikih, sobotah
in nedeljah
vso noč odprta.
Frie Novak
kavarnar 73-27
Kolodvorske ulice št. 22.

HRANITI

In vendar dobro kuhati more vsaka skrbna gospodinja
z **MAGGI-jevo** preskušeno **JUHINO ZAČIMBO**
kajti nekaj kapljic — ki se pridenejo gotovi juhi — zadošča, da dobe slabe juhe,
polivke, zelenjave itd. naenkrat presenetljiv, močan okus. 1917

Dobi se v vseh trgovinah s kolonialnim blagom, delikatesami in v drogerijah v stekleničkah od 50 v. (če se potem napolni od 40 v.) dalje.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje
izšrobane vrednostne papirje in
vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje
Eskompt in inkasso mena.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Da je prodajno na vrednostno papirje.
Zavaruje srečke proti
kurzni izgubi.
vojaške ženitninske kavecije.
Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od
dne vloge do dne vzlaga. 8-70
Promet s čeki in nakaznicami.

Odvisni niste več

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko
vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna
povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi
tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami n.	—70	253 črk n	2-40
90 " "	—85	354 " "	3-—
127 " "	1-20	468 " "	3-60
140 " "	1-60	640 " "	5-—
211 " "	2-—	809 " "	6-—

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela. Dunaj I., Adlegasse 7
Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se vzame nazaj. (telefon 12.179)

Zahtevajte

cenovnik o vsakovrst-
nih štampiljah. Najno-
vejši stroji za nume-
riranje, šablone, klešče
za plombe, vžigalni
pečati, pečatne marke
z vžbočnim tiskom.
Preše za vžbočeni
tisek. Klišeji po
vsaki predlogi, moderni monogrami
in zobci za perilo, solidon izvršeni
in ODESA na Ruskem,
Puškinskaja 16.
Cenovniki zastoj. 246-22

Nujno svarilo.

Častito občinstvo v njega lastnem interesu opozarjamo, da se
delajo poizkusi rastlinske mast pod različnimi imeni in znamkami po-
veličevati in spravljati na trg.

Pred nakupom takih malovrednih ponaredb nujno svarimo, zakaj
le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni

KUNEROL

je dokazano prva in najboljša
rastlinska mast, ki je kot najčišča jedlna mast
priznana od avtoritet. 2538-38

Popolno nadomestilo za surovo
maslo, svinjsko mast, maslo itd.
Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici
jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva,
pošiljamo poskusne poštno škatle po okoli 5 kg
brutto po 8 K 50 h za škatljo, franko na vsako
avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpeče-
valce po železnici v zavrtkih po 1/2 ali 1 kg,
zabojih pa od 10 kg naprej.

Za grosiste prednostne cene!

Brošure in zdravniška izpričevanja zastoj.

Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast

v monarhiji
Emanuel Khuner & sin

Dunaj XIV/2. Etabliрана 1880.
C. kr. dvorni založnik.

Kdor išče dohodkov, kdor
si želi postranskega za-
služka, kdor stremi za
samostojno eksistenco,
kdor bi rad zaslužil denar,

naj takoj riše dopisnico na Chem. In-
dustriewerk Siebenbrunn pri
Dunaju in naj zahteva brezplačno dolo-
plato ilustriranega kataloga. „Za ek-
stenco se imam zahvaliti Vam“. Ig M. v. A.
„Skoda, da nisem vedel za Vaš naslov že
prej“. F. L. v. W. Takih izjav je na stotine.
1 1464-3

„Käthe“ voda za prsi.

Najlepši kras za ženske so lepe prsi.

Senzacionalno sredstvo za
dosego prekrasnih prsi in
edino po svojem presenetlj-
vem učinku. „Käthe“ voda
za prsi se rabi le na zu-
na, je toraj primerna za vsa-
kršno konstitucijo ter je do-
cela vegetabilna in zajamčeno
neškodljiva. Steklenica
stane 4 gld., poskusna
steklenica pa 2 gl. 50 kr.
z navodilom o uporabi vred. — Razpošilja
diskretno in pod povzetjem 63-24
Pred ničvrednimi posnemki svarimo; pristno
samo v glavni zalogi:

gospa KÄTHE MENZEL

Dunaj, 18. okr., Schulg. št. 3., I. vr. 39.

Odlikovano z najvišjo odliko „Grand
Prix“ na svetov. razstavi v St. Louisu.
V tablicah po 10 h napredaj povsed.

Dobra kuharica

je izšla spisala Minka Vasičeva je izšla
v založništvu Lavoslava Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov
za pripravljanje zajokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v
platno vezane.

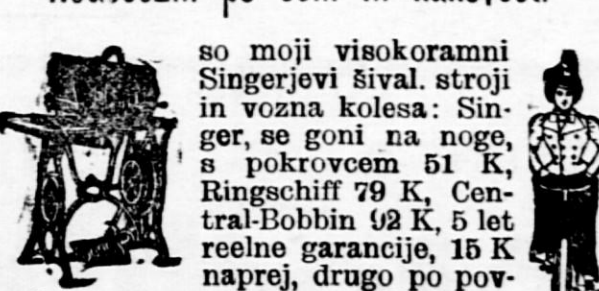
Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna
gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 60-24

Amerikanske avtomatične
samobasalne puške na šibre
sistem Browning.

Istotako imam veliko zalogo
puške in revolverje
najnovejših sistemov po najnižjih cenah.
Se vtično priporoča
FRANC ŠEVČIK
puškar, Židovske ulice 7.

Nedosežni po ceni in kakovosti

so moji visokoramni
Singerjevi šivali stroji
in vozna kolesa: Sin-
ger, se goni na noge,
s pokrovom 51 K,
Ringschiff 79 K, Cen-
tral-Bobbin 92 K, 5 let
reelne garancije, 15 K
naprej, drugo po pov-
zetju. Vozna kolesa, model 1905.
Nove zvončaste lege, lahke tek, z
opravo 120 K. Cevi 4 in 5 K, plašči
6, 7, 8, 9 K, sesalka 80 h, sesalka na noge
3 K, oljnata svetiljka K 1-90, 2-20, acetylene-
nova svetiljka K 3-20, K 3-70, 4-50, veriga
K 2-80 do 3-20, pedal K 3-60 in K 4-—. Pri-
prava za ponikljanje K 1-70, emajlni lak
80 h, sedlo K 3-60, 4-—. Za kompletno
emajljanje vseh svetlih delov kolesa, kakor
balance, prečk in za izbrušenje konusa, da
je kolo kakor novo K 24-—. Naprava za
prosti tek z zanožno zavoro, model 1905
K 28, 7/8 različnih rabljenih koles najnovej-
ših modelov K 45, 65, 75, 80, kompletni.
Razpošilja se le proti povzetju. Plačila na
obroke izključena. Cenovnik o vozni koles-
nih in šivalnih strojih zastoj. Velik bo-
gato ilustriran cenovnik o vseh mogočih
priljubljenih za kolesa se pošlje proti vpo-
siljati 60 h franko. 1043-3

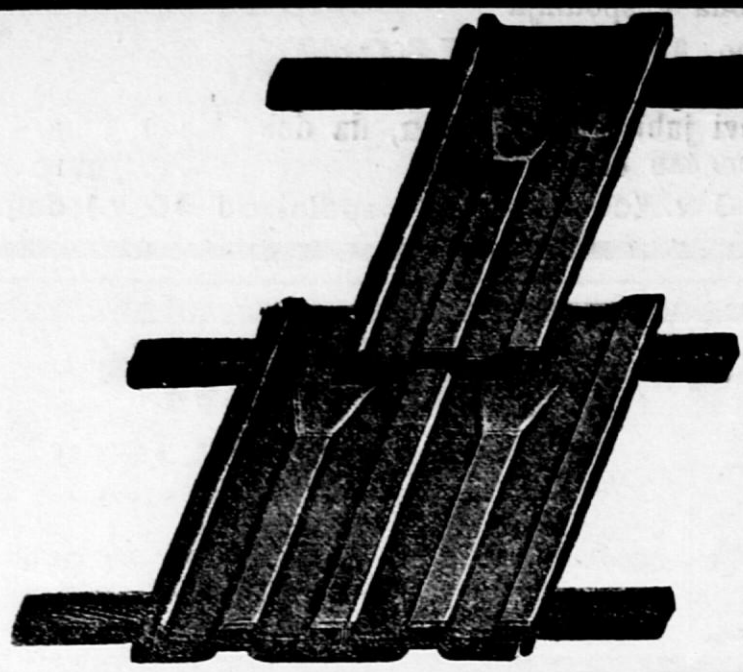
M. RUNBAKIN
DUNAJ, Lichtenstelnstr. 28. Ustan. 1874.

Fotografija!

S tem uljudno naznanjam, da sem svoj
fotografski atelije
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32
popolnoma na novo uredil
in opremil

z najnovejšimi aparati najmodernejšimi
prospekti (ozadji) in krasnimi dekoracijami
ter mi je vsled tega omogočeno ustreči največjim zahtevam
častitega občinstva, a navzlic temu z zmernimi cenami in pošteno
točno izvršitvijo.

Prodajam po nizki ceni
vse prejnjane v zelo dobrem stanu nahajajoče se
fotografske aparate, prospekte, dekoracije i. t. d.
Priporočam se za mnogoštevilna naročila ter bilježim
z najodličnejšim spoštovanjem 1384-8
Davorin Royšek
Fotograf Ljubljana, Kolodvorske
ulice št. 32.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana, **opekarna in tovarna**
peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

1238-19

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. — Lastniki patentov: F. P. VIDIC & Komp. in JOSIP MARZOLA.

Najličnejše, najcenejše in priprostejše strešno kr. tje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšna in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Nič več **telesnega zaprtja** po rabi
moje **Husove pogace.**
Zaloga: Dunaj, I. Habsbur-
gergasse 1a. Prospekt za-
stoj. 12 kosov K 3, 24 ko-
sov K 5 franko po povzetju. 1309 5

Usak dan sveži

sladoled

se dobiva 1030-12

v kavarni in slaščičarni
Jakob Zalaznik
Stari trg šte. 21.

Jaz

ne poznam za gojitev kože, oso-
bito za odstranitev peg in za do-
sego nežne poti boljše in uspeš-
nejše zdravljenje mila, nego je
preizkušeno

Bergmannovo lilijno mlečnato milo
(znamka 2 škrata)

Bergmann & Co., Dečin ob Labi.

Prodajajo kos po 80 vin.:

Drogerija Anton Kanc,
J. Wutscherja nasl. V. Schiffer
in Oto Fettich-Frankheim
1 930-7 v Ljubljani.

Le malo časa

se prodaja zaradi opustitve
trgovine 172-32

vse blago
pod tvorniško ceno

v modni trgovini
Rudolf Jesenko
Stari trg št. 13

Več pomočnikov

in učencev sprejme **Franc Lončar**
kleparski mojster v Sp. Šiški 76
pri Ljubljani. 1878-2

NOVO!

Jvan Cankar:

GOSPA JUDIT.

To najnovejšo delo Cankarjevo
bo gotovo zanimalo tem bolj, ker
nekako že v povesti sami, se bolj pa
v predgovoru Cankar reagira na znano
kritiko o svojem delu „Hisa Marije
Pomočnice“ in brani svoje umetniško
stališče. Izra Prešernove „Nove pi-
sarije“ ni bila pozneje več napisana
nobena boljša in ostrejša satira. Da
se je pokazal Cankar iznova tudi
mojstra v slogu in jeziku, ni treba
poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni
opremi, z izvirno risbo na naslovnem
listu. 23-69

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.;
eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo

L. Schwentner
v Ljubljani

Prešernove ulice št. 3.

Ohranitev zdravega

ŽELODCA

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v urav-
navi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega za-
prtja. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspeš-
nih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tak zbu-
jajoče in prebavljeno pospešujoče in lahko od-
vaja domače zdravilo, ki ublaži in odstrani
znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlaj-
jenja in zopnega zaprtja, n. pr. gorečico, na-
penjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je
dr. Rose balsam za želodce iz lekarne B.
FRAGNERJA v PRAGI.

VARILO!
Vsi deli embalaže
imajo postavno de-
ponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga
lekarna B. FRAGNERJA v Pragi,
c. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.
Proti vpošiljavi K 256 se pošlje ve-
lika steklenica in za K 150 mala ste-
klenica na vse postaje avstro-ogerske
monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
O. Plečelli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
b. detschlager, J. Mayr. 2678-20

Učenka

poštenih staršev se sprejme pod do-
brimi pogoji v večjo trgovino na deželi.

Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 1903-2

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov

K. Košak

zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice 5
priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine in srebrnine,
briljantov in diamantov

in drugih v njegovo stroko

142 spadajočih stvari 25
po najnižjih cenah.

Prodaja se skoro novo

Puch motor dvokolo

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 1903-2

Družine, pozor!

Išče se za 17 let starega, dobro
vzgojenega srbskega gimnazijca v Ljub-
ljani kaka boljše družina, kjer bi bil
za časa počitnic z vsem preskrbljen in
bi imel priliko praktično se veščati v
nemškem jeziku. 1903-2

Pismene ponudbe na: **dr. Ivan**
Oraš, zdravnik v Ljubljani.

Res

je, da proti luskinam in izpadanju
las ni uspešnejšega sredstva in tudi
ne bolj osvežujoča vode za glavo,
nego je svetovnoslavni

Bergmannov
originalni um Shampooing-Bay
(znamka: 2 škrata)

Bergmann & Co., Dečin ob Labi
ki je znano najstarejša in najboljša
znamka ruma Bay.

Prodajajo v steklenicah po 2 K
Drogerija Anton Kanc in
brivec O. Fettich-Frankheim
3 930-7 v Ljubljani.

Naznanilo otvoritve.

Hygiea

zdraviliški zavod za hidroterapijo, elektroterapijo, masažo itd.

Ljubljana, v novem traktu „Josefinuma“, Poljanska cesta
(vhod Elizabetna cesta šte. 2).

Uporabljajo se pod zdravniškim nadzorstvom vsi načini hidropatičnega zdravljenja (tudi po
Kneippu), kopeli v električni luči, električne kadne kopeli, kopeli s tekočo ogljikovo
kislino, kopeli v igličevju in druge medicinske kopeli. Aparati za uporabo vročega
zraka i. t. d.

Galvanična, faradična in statična elektriciteta. Masaža, ročna in z vibratorjem.

Ambulatorično zdravljenje vseh bolezni
(razen infektivskih in duševnih).

Zavod je odprt **vse leto**, in sicer vsak dan od 7. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure
popoldne. Ob nedeljah in praznikih le od 7. do 11. ure dopoldne.

Zdravniška ordinacija od 9. do 10. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

1873-2

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime
„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-95

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)